

Statsforvalteren i Innlandet

Innkomne innspill til oppstart – utvidelse av Jarenvatnet naturreservat:

Grunneiere ved Jarenvatnets nordøstre del
Gran kommune i Innlandet
v/Marit Lysen Løken

[Redacted signature]

Gran 16.10.2024

Statsforvalteren i Innlandet
Seksjon Naturmangfold og verneområder
P.b. 987
2604 Lillehammer

Cc: Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Region Øst
Postboks 4223
2307 Hamar

**Vedr. arbeid med nytt vern av Jarenvatnets nordre del (utvidelse), deres ref. 2023/7116.
Flomskader på eiendommer - innspill ift. grunneierens krav om at NVE endrer tillatelse til
oppdemming og en eventuell betydning for fredningsarbeidet.**

Innledning

Grunneierne som står bak denne henvendelsen har eiendommer med grense til Jarenvatnets nordøstre del fra nordenden av vannet, langs østsiden av vatnet, og/eller de er berørt av flom i Jarenvatnet.

Vi ønsker med denne henvendelsen å rette Statsforvalterens oppmerksomhet mot at det, parallelt med fredningsarbeidet hos SFIN, foregår en prosess mellom grunneierne og NVE ift. oppdemmingen av Jarenvatnet ved Viggas utløp. Dammen har stått i flere tiår og har som følge av manglende regulering iht. konsesjonsvilkårene, over tid ført til en forsumping og forringelse av eiendommene pga. hyppige oversvømmelser.

Vi viser til vårt brev til NVE av 16.juni 2024 med vedlegg. *Vår sak har i NVE saksnr. 202411040 og håndteres av seksjon miljøtilsyn (oppfølging av konsesjonsvilkårene) og EKG-seksjonen (grunnvanns- og vassdragskonsesjoner).*

Som det framgår av vår henvendelse til NVE, har vi bedt om at dammen fjernes i sin helhet, subsidiært at konsesjonsvilkårene endres og strammes inn og at vilkårsetterlevelse sikres.

Hva ber vi om?

Statsforvalteren avholdt 22.april 2024 et orienteringsmøte ved Gran Rådhus om arbeidet med vern av Jarenvatnets nordre del der noen av berørte grunneiere var tilstede.

I møtet bad seniorrådgiver Marie-Louise Olsen om grunneieres tilbakemelding av forhold av betydning. Denne henvendelsen er ment som et felles tilbakespill ift. dammens innvirkning på naturmangfoldet og ikke minst grensedragningen av fredningsområdet langs vannkanten. Når f.eks. siv vokser inn på gressplener, dyrka mark og beitemark, er vi urolige for at en større del av

---

eiendommene enn det som hadde vært en naturlig utvikling ut i fra bestemmelsene i reguleringskonsesjonen, evt. endring av denne, skal bli underlagt vern og båndlagt på en slik måte at det gir sterkt begrenset bruk for grunneierne.

Den enkelte grunneier vil eventuelt melde tilbake til Statsforvalteren om andre forhold av betydning for sin eiendom.

Med hilsen
for grunneiere ved Jarenvatnets nordøstre del*

Marit Lysen Løken

Statsforvalteren i Innlandet

Språkrådet

Statsforvalteren i Innlandet
Marie-Louise Olsen

Deres ref.
2023/7116

Vår ref.
19/456-79/LLH

Dato
29.10.2024

Bevaring av verdifull natur - melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Jarenvatnet naturreservat samt opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern naturreservat - uttalelse fra Språkrådet

Skirstadtjern-Glorudtjern naturreservat

Skrivemåten av de to enkeltnavnene er i samsvar med eneste godkjente skrivemåter i Sentralt stedsnavnregister (SSR), men vi tilrår bruk av «og» fremfor bindestrek i navnet på naturreservatet: **Skirstadtjern og Glorudtjern naturreservat**.

Jarenvatnet naturreservat (utvidelse)

Vi har ingen merknader til at *Jarenvatnet naturreservat* videreføres som navn på det utvidede verneområdet. Vi gjør oppmerksom på at navnet på det eksisterende naturreservatet ikke er registrert i SSR.

Vennlig hilsen
Daniel Gusfre Ims
avdelingsdirektør

Line Lysaker Heinesen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:

Statsforvalteren i Innlandet

Kopi til:

Kartverket

Postboks 600
Sentrum

3507

HØNEFOSS

Postadresse
Postboks 1573 Vika
NO-0118 Oslo

Besøksadresse
Observatoriegata 1 B
NO-0254 Oslo

Sentralbord
+47 22 54 19 50

E-post
post@sprakradet.no
Internett
www.sprakradet.no

Organisasjonsnummer
971 527 404

Statsforvalteren i Innlandet

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 12.11.2024
Vår referanse: 24/77089 - 2
Deres dato: 24.10.2024
Deres referanse: 2023/7116

Innspill til melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av eksisterende Jarenavatnet naturreservat samt opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern naturreservat

Vi viser til deres brev av 24.10.2024 med melding om oppstart av verneplanprosess for utvidelse av Jarenavatnet samt opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern naturreservat i Gran kommune.

Som høringsinstans for forslag til opprettelse av nye naturreservat, ønsker vi å gi noen generelle innspill til verneprosessen.

Grundige områdebeskrivelser

Av høringsdokumentene må det tydelig framkomme om og i tilfelle hvordan det aktuelle området nyttes i landbrukssammenheng. Dersom det er landbrukshensyn i området som ikke ivaretas i utkast til forskrift, ber vi om at det begrunnes i høringsdokumentene.

Typiske landbruksinteresser kan være (listen er ikke uttømmende):

- Skogsbilvei som er nødvendig for skogbruk på bakenforliggende arealer
- Traktorvei i forbindelse med jordbruk
- Støl/seterområde
- Beite
- Reindrift

Utforming av verneforskrift

Dersom det går veier/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Statsforvalteren vurdere om det kan gis bestemmelser om merking, rydding og vedlikehold av disse. Det bør legges til rette for drift og vedlikehold av eventuelle støl-/seterområder og åpnes for andre tekniske tiltak som bidrar til en landbruksmessig utnyttelse av området. Dersom slike tiltak ikke er ønskelig innenfor verneområdet, må det gis en faglig begrunnelse for dette i høringsdokumentene.

Beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Det bør derfor vurderes om forskriften kan åpne for dette. Hvis ikke, må det redegjøres for hvorfor i høringsdokumentene. Dersom det åpnes for beiting i området bør det også utarbeides bestemmelser for utsetting av saltsteiner og oppføring/vedlikehold av gjerder og sanketrøer.

Landbruksdirektoratet
Org.nr: NO 981 544 315 MVA
www.landbruksdirektoratet.no
postmottak@landbruksdirektoratet.no

Postadresse
Postboks 56
7701 Steinkjer
Telefon: +47 78 60 60 00

Besøksadresse
Innspurten 11d, 0663 Oslo
Løkkeveien 111-0301, 9510 Alta
Skolegata 22, 7713 Steinkjer

For alle tiltakene over må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene. Det bør gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

Vi forutsetter at Statsforvalterens landbruks- og reindriftsfaglig kompetanse involveres i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også være nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltningen i arbeidet.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Fredrik Vaadal
rådgiver

Mottakere:
Statsforvalteren i Innlandet

Statsforvalteren i Innlandet

Statsforvalteren i Innlandet
Seksjon Naturmangfold og verneområder
P.b. 987
2604 Lillehammer
marie-louise.olsen@statsforvalteren.no

Deres ref. 2023/7116 - Uttalelse til verneprosess, utvidelse av Jarenvatnet NR

Det vises til brev til grunneiere av 24.10.2024 der det gis anledning til å komme med innspill og merknader til planarbeidet for verneforslaget.

Undertegnede er eier av eiendommen 157/41. I vedlagte kartkopi er inntegnet eksisterende områder der det i årtier har vært pumpehus, badeplass, båtplass, badebrygge for grenda og tradisjonell St.Hans bålplass for grenda.

I mer enn 100 år har eiendommen vært en landbrukseidom hvor det vekselvis har vært dyrket poteter, gras og korn og også vært benyttet som beiteområde for hest og nå sau.

Sauene beiter ned til Jarenvatnet fra Viggas utløp (naboeiendom 157/12) til gjerdet ved grensen mot eiendom 157/32.

Jarenvatnet ble i alle år regnet for Østlandets beste krepse- og fiskevann. Det er derfor stor tradisjon for krepseing, garn- og stangfiske fra min eiendom, noe jeg ønsker å fortsette med.

I sommerhalvåret har familien med barn og barnebarn stor glede av tilgangen til vannet hvor vi bader, ror og tilbringer solrike sommerdager ved strandkanten.

Langs bredden er det krattskog, mye vierskog men også bjerk og or og annen høyere vegetasjon som ville ha hindret utsikt mot vatnet og lengre utover, om ikke det hadde vært beitet ned og hogd ned regelmessig.

Jeg ber om at de etablerte virksomhetene og områdene kan drives som tidligere, også etter en utvidelse av naturreservatet.

For øvrig minner jeg om at jeg på vegne av 24 grunneiere ved Jarenvatnet har sendt Statsforvalteren orientering om en pågående sak med NVE; manglende damregulering i henhold til gitte konsesjonsvilkår, som forårsaker kontinuerlig flom i sommerhalvåret med påfølgende ødeleggelser av eiendommene jfr. epost med vedlegg til SFIN av 16.10.2024

Jarenvatnet synes å bli brukt som fordryningsbasseng og vannreservoar for kraftverkene i nedre Vigga.

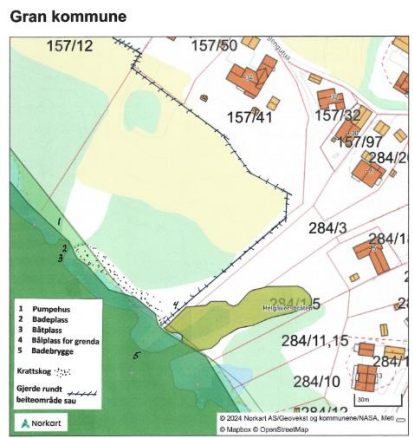
Vi erfarer at denne manglende reguleringen også er uheldig for naturmangfoldet.

Takknemlig for en tilbakemelding!

Vennlig hilsen

Marit Lysen Løken

Vedlegg: Kartkopi av eiendom 157/41

Statsforvalteren i Innlandet

Lars Arild Hagen

Risenfallgutua 5

2770 Jaren

risenfald@hotmail.com

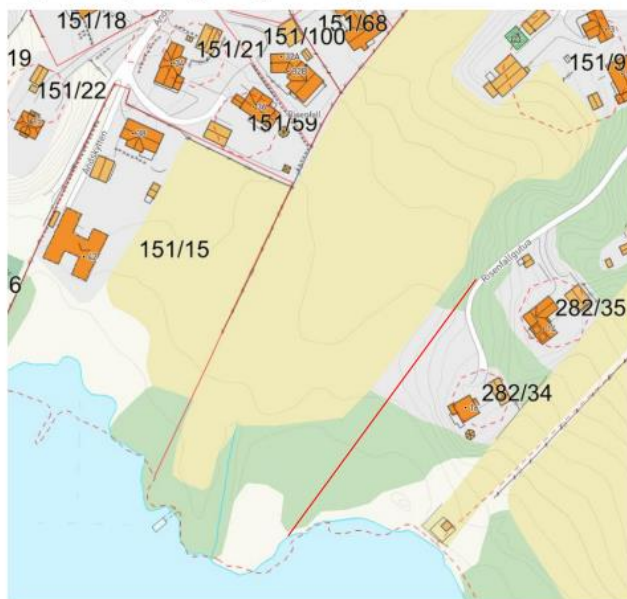
13.november 2024

Statsforvalteren i Innlandet

Saksforvalter Marie-Louise Olsen

Sak: Kommentarer og info angående verneforslag Jarenvatnet.

Min eiendom Gnr. 151 Bnr.9 Grense mot N. til eiendom 151/15 er oppmålt. Mot S. til eiendom 282/34 er det gammelt gjerde og steinsetting.

Det er dyrket mark nesten til strandsonen. Slik er det også hos to naboeiendommer lenger syd.

Til info: Dette huset er revet og erstattet med nytt bygg.
Pumpestasjon for kloakk tilhører Gran kommune.
Planlagt rehabilitering og flytting neste år.

Statsforvalteren i Innlandet

Slik ser det vanligvis ut på stranda. Foto fra sommeren 2022. Her er det normal vannstand.

Område nedenfor dyrket mark blir slått jevnlig slik at plassen blir attraktiv for oss.

Her har vi sosiale sammenkomster med grilling, bading og fiske mm

Strandsonen har også vært et godt område for kreps. Delvis steingrunn.

Dette er resultatet av at reguleringen av Jarenvatnet ikke er overholdt. Foto fra september i år.

Statsforvalteren i Innlandet

Jeg har også hatt båthus i nærheten av brygga, men på grunn av ustabil og høy vannstand er dette flyttet lengere inn på eiendommen. Hvis ikke reguleringen blir overholdt må jeg kanskje fylle opp grunnen ca.1m slik at båthuset ikke flyter vekk.

Har også vanningsanlegg med både elektrisk og bensin drevet pumpe på stranda som brukes ved behov.

Det er mange store bjørketre som har vokst opp gjennom årene noen av disse er alt felt ned og brukt til fyringsved. Vurderer fortløpende når det er behov for mer hogst.

Området har vært brukt som beite til storfe den gang vi hadde dyr i fjøset. Har fått forespørsel om jeg kan ha sau på beite. Er i dialog med en sauebonde. Det er mye kupert terreng ned mot stranda som gror igjen med mange vekster som sauene elsker. Per i dag prøver jeg å få slått ned det meste av ugresset og vegetasjonen som vokser opp.

På vegne av meg selv og familien ønsker vi selvsagt å beholde strandsonen (med unntak av høyvannstand) slik det fremstår i dag.

Jeg har prøvd å sette meg inn i lover og regler for verning av Jarevatnet men å forstå hva dette innebærer for min eiendom synes jeg er vanskelig.

Derfor ønsker svar på følgende:

Hvor omfattende blir en verneplan?

Hvor langt fra strandsonen og innover eiendommen vil grensen bli?

Vær vennlig ikke henvis til lover og paragrafer, men gi et konkret svar.

Med vennlig hilsen

For eiendommen Risenfald 151/9

Lars Arild Hagen

Innspill til planarbeidet i forbindelse med utvidet fredning av Jarenvannet**Fredningsgrense.**

I informasjonsmøte på Gran Rådhus ble det informert om at det vil bli tatt hensyn til Jaren Vel sin badestrand med hensyn til fredningsgrensen. Slik at det ikke vil berøre Jaren Vel sine interesser og det fortsatt kan tilbys en offentlig tilgang til badestranden. Her med tanke på bading ,vedlikehold av eiendom,vegetasjon, brygge og badebrygge , samt utvikling og modernisering.

Jaren Vel må ha en skriftlig bekreftelse med kart som viser grensen der dette blir tatt hensyn til .

Her vedlagt et forslag til grense.

Fredning av vannområder er et viktig tiltak for å beskytte naturen og bevare økosystemer, men det er essensielt at reguleringene også tar hensyn til menneskelige aktiviteter og behov.

I områder som rundt Jarenvannet, hvor høy vannstand har skapt problemer for private eiendommer pga manglende damstyring er det viktig at både eksisterende bruksområder og eiendommer ivaretas i forvaltningen av vannressursene. Samtidig må vi sikre at nødvendige tiltak for å beskytte naturen ikke går på bekostning av folks livsgrunnlag og rettigheter. Her følger et forsvar for nødvendige aktiviteter og hensyn som må tas ved forvaltning av vann, inkludert beskyttelse av private eiendommer.

1. Båtplasser og Båthus:

Båtplasser og båthus er viktige for både fritidsbruk og hobbyfiske langs vannet. Mange av disse fasilitetene har eksistert i flere generasjoner og er avgjørende for tilgangen til vannet, enten for rekreasjon eller fiske. I tillegg er båtplasser ofte tilknyttet private eiendommer, og dermed er det viktig at fredningen ikke begrenser muligheten for vedlikehold og utbedring av eksisterende brygger og båthus. Når høy vannstand er et problem, kan oversvømmelser forårsake skade på disse strukturene. Regulerende tiltak for å håndtere vannstanden bør derfor inkludere løsninger som beskytter private eiendommer og eksisterende infrastruktur.

2. Vedhogst:

Vedhogst rundt vannområder er en tradisjonell praksis som kan bidra til å opprettholde et åpent landskap og hindre gjengroing som kan føre til både estetiske og økologiske problemer. Vedhogst kan også være en nødvendig aktivitet for å opprettholde et forsvarlig miljø og redusere risikoen for oversvømmelser på private eiendommer, spesielt der vegetasjon tettes til og kan hindre vannets naturlige flyt. Regulerende hogsttiltak som tar hensyn til både naturverdi og private interesser er derfor avgjørende for å hindre ytterligere skade på både naturen og eiendommer.

3. Krepsefiske:

Krepsefiske er en viktig kulturell og økonomisk aktivitet for mange lokalsamfunn. Selv om fredning kan beskytte vannområder og krepsebestander, er det viktig at reguleringene tillater krepsefiske å foregå på en bærekraftig måte, uten å skade økosystemet. I områder som har vært påvirket av høy vannstand, kan dette ha innvirkning på både krepsebestander og fiskepraksiser. Regulerende vannstandstiltak som beskytter både krepsehabitater og private eiendommer fra oversvømmelser er derfor nødvendige for å opprettholde balansen mellom naturforvaltning og næringsvirksomhet.

4. Badeplasser:

Badeplasser er viktige for folkehelse og rekreasjon, og mange av disse plassene har blitt brukt i generasjoner. Imidlertid kan høy vannstand føre til oversvømmelse og skade på badefasiliteter og omkringliggende eiendommer. Fredning av vannområder må sørge for at nødvendige tiltak for vedlikehold, utbedring og utvilking av badeplasser ikke blir hindret, samtidig som det tas hensyn til offentlig bruk. Dette inkluderer å regulere vannstanden på en måte som forhindrer oversvømmelser som kan ødelegge fasiliteter og private eiendommer.

5. Gressklipping og Beiteområder:

Gressklipping og beitebruk langs vannområder er nødvendige for å opprettholde et åpent landskap og hindre gjengroing. Dette er viktig for både landbruksproduksjon og for å bevare estetiske verdier.

Beiteområder, som ofte ligger nær vannkanten, kan påvirkes av høy vannstand, og oversvømmelser kan redusere tilgjengeligheten av beiteområder og skade private eiendommer. Regulerte vannstandstiltak som beskytter både landbruk og eiendommer fra oversvømmelser er nødvendige for å ivareta både økologiske og økonomiske interesser.

6. Dyrket Mark og Vanningsanlegg/Pumpehus:

Landbruket er en viktig næring for mange lokalsamfunn, og vanningsanlegg er nødvendige for å opprettholde avlinger, spesielt i tørre perioder. Høy vannstand kan føre til oversvømmelse av dyrket mark og skade på vanningsinfrastruktur, noe som kan ha store økonomiske konsekvenser. Regulerte vannstandstiltak er derfor avgjørende for å beskytte både landbruksproduksjon og private eiendommer fra oversvømmelse, samtidig som man ivaretar naturen.

7. Tap av Utsikt på Grunn av Gjengroing:

Gjengroing kan føre til tap av både biologisk mangfold og estetiske verdier, som utsikt over vannet. Høy vannstand kan bidra til gjengroing av vannkanten, noe som kan redusere utsikten fra private eiendommer og påvirke både natur og livskvalitet. Regulerte tiltak for å kontrollere gjengroing, kombinert med en regulering av vannstanden, kan bidra til å bevare både de estetiske og økologiske verdiene av området, samtidig som private eiendommer beskyttes.

Viktigheten av Vannstandsregulering for Private Eiendommer:

For mange områder, spesielt rundt Jarenvannet, har høy vannstand vært et tilbakevendende problem som har ført til oversvømmelser og skade på private eiendommer pga manglende regulering. Høy vannstand kan ikke bare skade infrastruktur som brygger, badeplasser og landbruk, men kan også føre til langvarige problemer for privat eiendom. Derfor er det avgjørende å inkludere vannstandsregulering som en del av forvaltningen av vannområdene, for å beskytte både naturen og de som bor og driver nær vannet. Effektive vannstandsreguleringer kan hindre oversvømmelser og skade på private eiendommer, samtidig som man ivaretar økologiske og rekreasjonsmessige verdier.

Avslutning:

En bærekraftig forvaltning av vannressursene bør finne en balanse mellom naturbeskyttelse og menneskelige behov, inkludert behovene til både private eiendommer og lokalsamfunn. Fredning av vannområder bør ikke hindre nødvendige tiltak for vedlikehold og beskyttelse av eksisterende infrastruktur som båtplasser, brygger, badeplasser og landbruk. Regulering av vannstanden er en avgjørende faktor for å sikre at disse aktivitetene kan fortsette uten at de private eiendommene blir skadet. En helhetlig tilnærming som tar hensyn til både økologiske og praktiske behov vil gi en bærekraftig løsning for både naturen og menneskene som lever i disse områdene.

Med vennlig hilsen

Jaren Vel v/Madelen Dyrud

Grindækervegen 8

Gnr151/ Bnr 16

Statsforvalteren i Innlandet

Dato: 26.11.2024

Seksjon Naturmangfold og verneområder

Att.: Marie-Louise Olsen

Deres ref.: 2023/7116

INNSPILL TIL MELDING OM OPPSTART AV VERNEPROSESS FOR UTVIDELSE AV JARENVATNET NATURRESERVAT

1. Innledning

Jeg viser til melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Jarenvatnet naturreservat samt opprettelse av Skirstadtjern-Glorud naturreservat, datert 24. oktober 2024 («**Brevet**»). I Brevet er fristen for å inngi merknader og innspill til planarbeidet satt til 1. desember 2024.

Undertegnende (Betzy Lysen Merckoll) er eier av gårdsnr. 157 bruksnr. 12, og vil fremsette merknader til Brevet som grunneier av tomt som vil påvirkes av den planlagte utvidelsen av Jarenvatnet naturreservat.

2. Generell økonomisk kompensasjon

Som beskrevet i punkt 3 nedenfor vil vernesonen som er skissert på min eiendom iht. kartet som var vedlagt Brevet innebære et stort inngrep i eiendommens bruksverdi, samt innebære en vesentlig forringet utsiktssone over tid. Det foreslåtte vernet vil derfor ha betydning for den økonomiske verdien av eiendommen ved et fremtidig salg. Etter vårt syn må den forringelsen av eiendommens bruks- og økonomiske verdi som vernet ugjenkallelig innebærer utløse erstatningsplikt, med mindre forholdene som nevnt i punkt 3 gis rett til å utøves som i dag i et eventuelt vernevedtak.

Hvis aktuelt ber vi Statsforvalteren fremsette et forslag til hvordan en eventuell kompensasjon for økonomisk tap skal beregnes.

3. Forringelse av bruks- og eiendomsverdi

3.1 Generelt

Eiendommen er på ca. 20 mål, hvorav ca. 15 mål er bjørke- og granskog, sauebeite og kratt. En stor del av eiendommens bruksverdi er knyttet til uttak av ved og bruk av eiendommen (herunder langs vannkanten) som rekreasjonsområde, samt beite. I tillegg ligger eiendommen på en høyde med utsikt over vannet, og vegetasjonen langs vannkanten må jevnlig holdes nede for å opprettholde utsikten. Vi har likevel alltid latt det stå igjen en kantsone med vegetasjon. Disse forholdene vil utdypes nærmere i det følgende.

3.2 Vedhogst

Bolighuset på eiendommen er oppført i 1917/18, og består av flere etasjer med en grunnflate på ca. 190 km². Huset oppvarmes gjennom vinteren hovedsakelig med ved som er hugget på eiendommen. Det vokser trær som brukes til vedproduksjon på store deler av eiendommen.

Langs vannkanten, i den skisserte vernesonen iht. kartet som var vedlagt Brevet, har vi kultivert et belte med bjørketrær med formål å sikre fremtidig vedproduksjon. Ethvert vern av eiendommen, særlig i kantsonen mot Jarenvatnet hvor vi har kultivert bjørketrær i en årrekke, vil derfor utgjøre et inngrep i retten til å ta ut ved på eiendommen.

Det vil innebære et vesentlig økonomisk tap for oss hvis et vern innebærer at vi ikke lenger kan ta ut tilstrekkelig ved på eiendommen til eget bruk, enten fordi trærne står i en eventuell vernesone eller hvis en eventuell vernesone vanskeliggjør bruk av traktor og andre kjøretøy til vedhogst på eiendommen. Det økonomiske tapet oppstår ved at vi som et alternativ til å ta ut ved på eiendommen enten må kjøpe ved eller varme opp huset kun med strøm.

Vi ønsker at vedhogst til eget bruk fortsatt skal være tillatt i en eventuell vernesone, alternativt at vernesonen settes så smal som mulig for å begrense innskrenkning i retten til å felle trær og rydde skog. Hvis en eventuell vernesone fastsettes slik at vi mister retten til å ta ut ved på eiendommen, vil dette medføre et økonomisk tap som vi anser at utløser erstatningsplikt etter naturmangfoldloven § 50 første ledd.

3.3 Bruk av Jarenvatnet som rekreasjonsområde

Vi har brukt vannkanten på eiendommen som rekreasjonsområde i mange år, både til friluftsliv, badeplass, fiske (stang- og garnfiske), krepsing og vinteraktiviteter som skøyter og ski. Tidligere var det også opparbeidet en båt plass ved vannkanten.

Adgangen til å benytte eiendommen til slike aktiviteter utgjør en vesentlig del av verdien av eiendommen ved et potensielt salg, og vi anser en innskrenkning av retten til bruk av eiendommen som rekreasjonsområdet i det foreslåtte verneområdet for å være et urimelig inngrep. Vi ber derfor om at det i et eventuelt vernevedtak fremgår at den type rekreasjon som er nevnt i dette punktet fortsatt kan utøves også etter en utvidelse av naturreservatet.

3.4 Utsikt

Bolighuset på eiendommen har utsikt over den nordre halvdelen av Jarenvatnet. Utsikten er viktig for oss, og den utgjør presumptivt også en vesentlig del av verdien av eiendommen ved et fremtidig salg.

Biomassen på den delen av eiendommen som er foreslått vernet ved en utvidelse av Jarenvatnet naturreservat er rasktvoksende, hvor både trær og kratt på kort tid kan begrense utsikten fra bolighuset og andre deler av eiendommen. Denne delen av eiendommen brukes i dag som beite, men ved et eventuelt opphør av beiteretten vil utsikten ved et vern av vannkanten medføre en betydelig forringelse av utsikten ila. få år. Vi ber derfor om at det i et eventuelt vernevedtak gis rett til å holde vegetasjonen nede for å opprettholde den eksisterende utsiktssonen som vi har hatt i en årrekke.

3.5 Beite

En stor del av eiendommen brukes i dag som sauebeite. Det er inngjerdet et beiteområde i størrelsesorden 12-14 mål, som omfatter hele vannkanten som er inkludert i en eventuell vernesone. Sauene på beite bruker Jarenvatnet som drikkevann. Tidligere var deler av nåværende beiteområdet i bruk som hestebeite.

Som nevnt på s. 3 i Brevet vil beite i utgangspunktet være tillatt i et naturreservat, men for å unngå tvil ønsker vi at det fremgår av et eventuelt vernevedtak at beitet som i dag er etablert på eiendommen kan videreføres.

3.6 Pumpehus

Vi har bygget pumpehus for et vanningsanlegg på gårdsnr. 157 bruksnr. 41 i samarbeid med eieren av denne tomten. Pumpehuset ligger i nærheten av vannkanten, og har vanninntak via en vannledning som ligger noen meter ute i Jarenvatnet. Fra pumpehuset går det vannledning bl.a. til bolighuset på vår eiendom. Pumpehuset er forsynt med strøm via kabel fra vår eiendom.

Hvis pumpehuset eller tilhørende kabler, ledninger og utstyr vil befinne seg i en fremtidig vernesone ber vi om at det i vernevedtaket gis rett til å foreta nødvendig vedlikehold av pumpehuset og tilhørende utstyr for å sikre igangværende bruk av vanningsanlegget. Slikt vedlikehold vil bl.a. omfatte fjerning av trær og kratt i den grad disse vanskeliggjør bruken og driften av vanningsanlegget, samt nødvendige utbedringer på pumpehus og kabler.

4. Manglende damregulering

Avslutningsvis vil vi nevne at Marit Lysen Løken på vegne av flere grunneiere ved Jarenvatnet har sendt Statsforvalteren i Innlandet en orientering om manglende damregulering av Jarenvatnet. Dette forårsaker flom med påfølgende ødeleggelser av eiendommen langs vannet, jf. e-post sendt til Statsforvalteren i Innlandet 16. oktober 2024. Den pågående prosessen for utvidelse av Jarenvatnet naturreservat bør sees i sammenheng med den manglende damreguleringen, siden flomskadene også har negative konsekvenser for plantelivet i området, herunder dagens sauebeite.

****

Eventuelle spørsmål bes rettet til undertegnende på e-post (betzymerckoll@gmail.com).

Mvh

Betzy Lysen Merckoll
Tlf: +47 99 11 69 69

Statsforvalteren i Innlandet

GRAN KOMMUNE

Mottaker
STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår ref.
22/07960-28

Deres ref.

Vår dato
27.11.2024

Høringssvar fra Gran kommune - vern av naturreservatene Jarenvatnet og Glorudtjern/Skirstadtjern

Det vises til melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Jarenvatnet naturreservat og Skirstadtjern-Glorudtjern naturreservat mottatt i Gran kommune 24.10.2024, deres ref. 2023/7116. Statsforvalter ber om innspill innen 1.desember 2024. Kommunen har kunngjort høringen på kommunens nettside fra 8.11.2024 frem til høringsfristen 1.12.2024.

Gran kommune takker for oversendt melding om oppstart av verneprosess. Vi finner det positivt at det er igangsatt arbeid med de nevnte natur- og friluftsområdene i Gran kommune.

Et eventuelt vern vil være et positivt bidrag for å nå målet om god økologisk tilstand i sjøene. At det legges opp til at tradisjonelt friluftsliv skal kunne utøves innenfor verneområdet anses primært viktig for brukerne, men sekundært også for vannmiljøet i og med at det bidrar til at det lokale engasjementet og interessen for vannene opprettholdes.

Jarenvatnet naturreservat

Jarenvatnet har utvilsomt store naturfaglige kvaliteter, og dette sett i betraktning til dets sentrumsnære beliggenhet kan gjøre at det kan bli utfordrende å finne løsninger for en forskrift som vil imøtekomme alle behov. Vi er imidlertid av den oppfatning at Statsforvalter ønsker innspill slik at vi finner en måte hvor vi både kan ivareta interessene for de viktige naturverdiene for vannet og våre innbyggers behov.

Gran kommune er opptatt av at bruk av Jarenvatnet som tur-friluft, og badeområde kan opprettholdes til tross for et eventuelt vern. Jarenvatnet er mye brukt gjennom fiske både sommer- og vintertid. Det har flere badeplasser som er i bruk både ved offentlig badeplass og private eiendommer sommerstid. Beliggenhet til Jarenvatnet sentralt i kommunen med flere boligområder i nær avstand til vannet, gjør dette til et område for rekreasjon, folkehelse og opplevelser. Det er derfor viktig for kommunen at vi sammen med Statsforvalter finner gode løsninger for å kunne opprettholde dette til tross for et vern.

Gran kommune ønsker også at Statsforvalter ser på mulighet for områder rundt vannet hvor skjøtsel av kantvegetasjon ikke er like streng. Et vern kan medføre at vannet blir igjengrodd av kantvegetasjon hvor utsikt og adgangen til vannet blir vanskelig. I prosessen videre er det derfor viktig for kommunen å finne en balanse mellom rekreasjon og natur. De samme bestemmelsene om kantvegetasjon må også vurderes i forhold til trafiksikkerhet og veivedlikehold der vannet ligger nær trafikkerte areal.

Gjennom Jarenvatnet ligger hovedledning for vann og avløp. Kommunen forventer at forskriften åpner opp for fortsatt bruk av denne, det samme gjelder vedlikehold og tekniske innretninger for bruk av ledningene.

Glorudtjern-Skirstadtjern

Glorudtjern-Skirstadtjern ligger primært i områder med aktiv landbruksdrift. Det mest sentrale for det videre arbeidet med vern her, vil være at man får til en god balanse mellom landbruk og naturreservat. Det vil også være naturlig at det, likt med Jarenvatnet, settes soner hvor det av hensyn til friluft- og utsiktsforhold kan utføres skjøtsel av kantsoner til vannene.

Innenfor det foreslåtte verneområdet ligger flere bygg og boliger. Kommunen tar høyde for at Statsforvalter tar egen vurdering av disse i det videre arbeidet.

Det bør ikke utformes en verneforskrift som er til hinder for miljø eller restaureringstiltak i innløps- utløpsbekkene til begge tjernene.

Skirstadtjernet krysser den kommunale vegen Skirstadgutua. Her vil innspill fra kommunen være at verneforskrift ikke hindrer normal drift av vegen, herunder; vegetasjonsfjerning, grøfterensk, snøopplag o.l. Kommunen mener forskriften bør åpne for at det kan ryddes minst 2 meter fra vegskulder.

Avsluttende kommentarer

Gran kommune håper Statsforvalter i fortsettelsen vil imøtekomme samt vurdere de innspill som kommer fra kommunens innbyggere og foreninger sammen med kommunens tilbakemeldinger. Vi gleder oss til et videre samarbeid mot et mål til det beste for vern av våre viktige naturressurser i Gran kommune.

Vedlagt følger kart med merker over områder langs vassdragene hvor kommunen mener Statsforvalter må ta særlige hensyn ved det videre arbeidet med vernet.

Vedlagt ligger også høringsuttalelse fra landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal.

Ta gjerne kontakt dersom dere har spørsmål.

Med vennlig hilsen

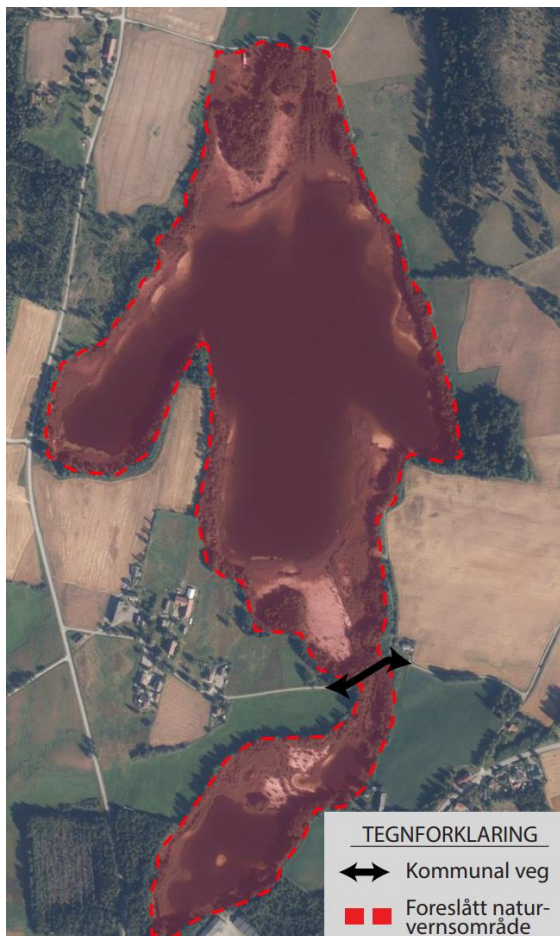
Plan, bygg og oppmåling

Anne Borge Dahl
enhetsleder
+47 410 27 307

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal

Internt notat med oppfølging

Dok.nr.: 24/12235-1

Dato: 26.11.2024

Vern av Jarenvatnet naturreservat og Skirstad- og Glorudtjern naturreservat - Høring

INNSPILL FRA LANDBRUKSKONTORET FOR HADELAND OG NITTEDAL

Både Jarenvatnet og Skirstad- og Glorudtjern ligger i et meget aktivt landbruksområde. Jordbruksdrift og bosetting siden steinalderen har formet landskapet, og verdiene i disse områdene ligger i det levende kulturlandskapet. Vi mener derfor det er viktig å legge til rette for fortsatt landbruksdrift, og at vern ikke må bli begrensende for den eksisterende landbruksdrifta i området.

Viktige landbrukshensyn

Vi mener følgende punkter må inn i en eventuell verneforskrift for å sikre videre landbruksdrift i området. Vi mener fredning/vern ikke må medføre at dyrka mark går ut av bruk/drift. For å sikre dette må følgende punkter stå eksplisitt i en eventuell verneforskrift:

-Vedlikehold av landbruksveier må være tillatt.

-Opprensk av grøfter og bekker må være tillatt. Dette er avgjørende for at vannstanden ikke skal heves på omkringliggende dyrka mark. Hvis ikke vil dyrka mark gå ut av produksjon. Videre er det viktig at rensk av grøfter kan skje helt ut til vannflata. Sikring av god drenering gjelder særlig rundt Skirstad/Glorudtjern hvor landskapet har et flatere preg.

-Vedlikehold av hydrotekniske anlegg.

-Vedlikehold av vanningsanlegg, adkomst til vedlikehold, og modernisering. Opprensk av inntaket ute i vannet, med tilhørende adkomst med traktor/maskiner. I Jarenvatnet gjelder dette fire eksisterende pumpehus i den delen som ikke er freda, som vi er kjent med. Oversikt over vanningsanlegg ved Skirstad-Glorudtjern har ikke vi på nåværende tidspunkt så dette må eventuelt avklares med grunneiere.

-Tillatelse til motorisert ferdsel på land, herunder traktor, da dette er nødvendig ved vanning og vedlikehold av vanningsanlegg.

-Vedlikehold og oppsetting av gjerder. Motorferdsel i forbindelse med dette må være lov.

-Skjøtsel/rydding i kantsone der det er behov for tilgang til vanningsanlegg.

Vi leser i «melding om oppstart av verneprosess» av 24.10.2024:

«Aktuell verneform vil være naturreservat (§ 37 i naturmangfoldlova). Dette innebærer et strengt vern med forbud mot fysiske inngrep og motorferdsel. En framtidig verneforskrift vil blant annet regulere tiltak som vesentlig kan endre verneverdiene angitt i verneformålet.»

Vi vil presisere at tiltak nevnt ovenfor er videreføring av landbruksdrifta i området, altså tiltak som allerede skjer, og vil dermed ikke være tiltak som vesentlig vil endre verneverdiene.

Videre mener vi helt klart at en dispensasjonspraksis ikke er holdbart for å imøtekomme disse behovene. Punkter ovenfor må stå konkret i verneforskriften at er tillatt, slik at grunneiere/drivere kan utføre sitt arbeid uten opphold, eksempelvis ved en flomsituasjon. Ved eventuelle krav om varsling bør denne kunne gis i etterkant av nevnte tiltak.

Viktige tiltak etter søknad

Videre mener vi det bør åpnes for følgende tiltak etter søknad til forvaltningsmyndighet:

-Mulighet for uttak/skadefelling av bever og kanadagås.

-Etablering av nye vanningsanlegg og nye pumpehus ved behov. Omfanget er antagelig svært begrenset, om aktuelt i det hele tatt, men vi mener likevel det bør være en mulighet for fremtidige generasjoner å kunne nyttiggjøre seg den muligheten vanning gir til økt matproduksjon, og at ikke vernebestemmelser setter en begrensning for fremtidige generasjoners mulighet til å dyrke jorda på en hensiktsmessig måte.

Mottakere: Plan, bygg og oppmåling

Avsender: Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal v/ Ellen Hougsrud

Kopi til: Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal v/ Einar Teslo

---

Statsforvalteren i Innlandet

Innlandet
fylkeskommune

Samfunnsutvikling - Klima, miljø og naturmangfold

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Deres ref:
2023/7116Vår ref:
2024/32060-2
Bjørn-Arild SveenDato:
24.11.2024

Høringssvar - Melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Jarenvatnet naturreservat og opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern naturreservat

Vi viser til brev datert 24.10.2024 med høringsfrist 01.12.2024.

Bakgrunn

Statsforvalteren i Innlandet melder om oppstart av arbeidet med utvidelse av eksisterende Jarenvatnet naturreservat og opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern naturreservat, Gran kommune.

Dagens Jarenvatnet naturreservat er 1039 daa stort, og forslaget til utvidelse er rundt 536 daa. Forslag til opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern naturreservat er rundt 469 daa stort. På bakgrunn av naturtype og tilhørende artsmangfold, vurderes begge de foreslåtte verneområdene å være av nasjonal verdi. Som hekkeområde for fugl vurderes Skirstadtjern-Glorudtjern å være regionalt til nasjonalt viktig.

Naturreservat innebærer et strengt vern med forbud mot fysiske inngrep og motorferdsel. Tradisjonelt friluftsliv, jakt på hjortevilt, bær- og matsopplukking og beiting vil i utgangspunktet være tillatt.

Følgende temaer skal blant annet belyses ytterligere: opprettholdelse av eksisterende utsiktsoner til vannflatene, hogst av ved, badeplasser, oppdemming av Jarenvatnet ved Viggas utløp og vanningsanlegg knyttet til landbruksvirksomhet. Statsforvalteren ønsker å innhente synspunkter og sikre medvirkning før det lages konkrete verneforslag for området.

Fylkeskommunens innspill

Innlandet fylkeskommune stiller seg positiv til de varslede verneprosessene. Dette er i tråd med blant annet en av strategiene i Regional plan for klima, energi og miljø: «Vi bidrar til vern av natur og landskap for å ivareta sårbare arter og naturtyper ....». Videre vil vernet kunne bidra til å følge opp naturavtalen og FNs bærekraftsmål (nr. 15 livet på land).

Postadresse:
Postboks 4404
Bedriftssenteret
2325 Hamar

Besøksadresse:
Innlandet fylkeskommune
Parkgata 64
Hamar

Telefon: +47 62 00 08 80
E-post: post@innlandetfylke.no
Internett: www.innlandetfylke.no
Org.nr.: 920717152

Statsforvalteren i Innlandet

Med hensyn til fylkeskommunens samferdselsoppgaver, er det for Jarenvatnet viktig med unntak i vernebestemmelsene som sikrer at det kan gjøres tiltak i vernesonen som er knyttet til drift/vedlikehold/utbedring av fylkesvegnettet.

Det kan videre være behov for en unntakshjemmel for felling av skadet vilt i samsvar med gjeldende lovverk. Inkludert i dette er bruk av løs ettersøkshund, da det inngår områder uten vannareal.

Vi har ingen øvrige merknader til oppstartsvarselet.

Med vennlig hilsen

Wibeke Børresen Gropen
Avdelingssjef
Samfunnsutvikling

Bjørn-Arild Sveen
Rådgiver
Vilt- og utmarksforvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Naturvernforbundet

Gran og Lunner

Til Statsforvalteren

sfinpost@statsforvalteren.no

Gran, 28. november 2024

Innspill - Oppstart av verneprosess Jarenvatnet og Skirstadtjern - Glorudtjern

Naturvernforbundet i Gran og Lunner ser positivt på planene om utvidelse av Jarenvatnet naturreservat og opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern naturreservat.

Alle de tre tilhører utvalgt naturtype kalksjø, og særlig Skirstadtjern og Glorudtjern har godt bevarte verdier i den sammenheng. I tillegg er alle tre med tilhørende kantsoner viktige leve- og funksjonsområder for mange plante-, dyre og ikke minst fuglearter.

Etter vår mening er det fordelaktig om vernebestemmelsene ikke blir til hinder for det enkle og tradisjonsrike friluftslivet knyttet til fiske, bading og rekreasjon.

Styret i Naturvernforbundet i Gran og Lunner

Statsforvalteren i Innlandet

FORSVARSBYGG

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Katrine Kammerud	29.11.2024	2020/101-82/315
Postboks 987		Tidligere dato	Tidligere referanse
2604 LILLEHAMMER			2023/7116

Innspill til melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Jarenvatnet NR og opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern NR - Gran kommune

Vi viser til brev mottatt 24. oktober 2024 med melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Jarenvatnet NR og opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern NR i Gran kommune. Forsvarsbygg uttaler seg til verneplaner for å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vi ser ingen konflikter med de foreslåtte verneområdene, men ber imidlertid om at det generelle unntaket for militær operativ virksomhet videreføres i forskriftsteksten og at unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy innføres i forskriftsteksten og for det nye området. Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.

Med hilsen

Bjørn Bergesen
Leder Arealplan
Eiendomsforvaltning
Forsvarsbygg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Statsforvalteren i Innlandet

Jarenavatnet grunneierlag
v/ Hans Thaulow
Jarenstranda 240
2750 Gran

Jaren 26.11.2024

Statsforvalteren i Innlandet
Ref: 2023/7116
Att. Marie-Louise Olsen

Innspill til melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Jarenavatnet naturreservat fra Jarenavatnet grunneierlag

Viser til brev datert 24.10.2024 med informasjon om oppstart av arbeid med utvidelse av eksisterende Jarenavatnet naturreservat samt opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern i Gran kommune, der dere ber om innspill og merknader innen 01.12.2024.

Jarenavatnet grunneierlag (JG) er en ideell organisasjon av grunneiere rundt Jarenavatnet. I våre vedtekter er vårt formål (§2) formulert slik:

«JG har som formål å samle grunneiere rundt Jarenavatnet for å ivareta forvaltningen som er knyttet til vatnet. Det gjelder f.eks. fremme av fiske, eventuelt salg av fiskekort, regulering av motorferdsel, friluftsarealer, kraftverksreguleringer og eventuelle felles erstatninger i forbindelse med reguleringer.

JG skal i sitt arbeide søke å tilgodese så vel grunneiernes interesser som de interesser den ikke jordeiende befolkning har i å drive fiske og friluftsliv. JG er organisert som en ideell organisasjon»

Jarenavatnet ligger svært sentralt i bygda og har vært påvirket av menneskelig aktivitet gjennom tusener av år. Vatnet er et viktig og mye brukt rekreasjonsområde for lokalbefolkningen. Det nasjonale Speidersenteret på Nordtangen og vannets kvaliteter som fiskevann gjør at det også er mange tilreisende som bruker vatnet både sommer og vinter. Vi som grunneiere er stolt over at naturverdiene i og rundt vatnet er av nasjonal verdi og vi ønsker at vatnet skal forvaltes slik at disse ivaretas også i framtida.

Grunneierlagets hovedfokus har siden etableringen i 2011 vært:

- få på plass fiskeregler og informere om disse fysisk og digitalt
- tilrettelegge rasteplasser med bord, krakker og søppelkasser
- organisere vårdugnad med søppelplukking
- organisere båtutleie

På medlemsmøte 21.11.2024 i JG ble utvidelse av naturreservatet drøftet og styret oppfordret den enkelte grunneier til å ivareta sine interesser ved å sende inn innspill til Statsforvalteren. Det ble videre besluttet at styret sender inn merknader og innspill på vegne av grunneierlaget. Følgende innspill og kommentarer ble løftet fram på møtet:

Bruks- og eiendomsverdi

For eiendommene som grenser ned til Jarenavatnet utgjør strandsonen og tilgjengeligheten til vatnet en vesentlig verdi. Det er bekymring for at et vern vil hindre

bruk og muligheten til å forvalte egne strandsoner. JG forutsetter derfor at etablerte brygger, båthus, pumpehus, badeplasser, gjerder og hageanlegg som går ned til vannkanten kan vedlikeholdes og videreføres i framtida slik det muntlig ble lovet på Statsforvalterens informasjonsmøte 22.04.2024.

For eiendommene som ligger ned mot vatnet er muligheten for å holde vegetasjonen nede i kantsonen, slik at utsikten opprettholdes, svært viktig. Dette må ivaretas ved at vernegrensa trekkes i strandkanten eller ute i vannet på disse strekningene.

Mange eiendommer har kantsoner med vedskog som med jevne mellomrom hogges til eget bruk eller for salg. Det er et sterkt ønske at denne praksisen videreføres.

Jarenvatnet som rekreasjonsområde

Jarenvatnet med kantsonen rundt er mye brukt som rekreasjonsområde både for grunneiere og befolkningen generelt. Aktiviteter som bading, fisking, bær og soppsanking, og jakt foregår.

JG har tilrettelagt rasteplasser langs vestsiden og i nordenden av vatnet. Disse er i bruk året rundt og vi er opptatt av at disse kan ivaretas og opprettholdes som åpne plasser med utsikt og tilgang til strandsonen.

Badeplassen på Jaren eies og driftes av Jaren Vel og vi forventer at den kan driftes og vedlikeholdes som tidligere. Badeplassen på Hvamstadlandet ligger på privat grunn men er tilgjengelig for allmenheten. Grunneier ønsker at denne bruken videreføres.

Grunneierlaget har omsøkt og fått godkjent båtutsettingsplass i Nordenden av vatnet. Her er det veg ned til vannkanten slik at det er mulig å rygge ned en båthenger. Her er det behov for å fjerne noen steiner ute i vannet for å forbedre utsettingsforholdene.

Det finnes tinglyste retter til båtfester rundt vatnet, antagelig er kun få av disse i bruk i dag.

JG har forstått at forvaltningen av fisk ikke er tema i vernearbeidet. Vi forutsetter derfor at fiske kan foregå etter grunneierlagets gjeldende regelverk. Se: <https://jarenvatnet.no/>

JG er opptatt av at Jarenvatnet ikke forringes som rekreasjonsområde etter en eventuell utvidelse av naturreservatet og at tilrettelagt infrastruktur opprettholdes.

Regulering av vannstanden i Jarenvatnet

Tingelstadhøgda vatningslag har tillatelse til å regulere vannstanden i Jarenvatnet med 0,70 m mellom kotene 199,15 moh som nedre reguleringsgrense, til 199,85 moh som øvre reguleringsgrense. Tillatelsen, med tilhørende manøvreringsreglement, er gitt i brev fra NVE datert 26.aug 1986.

De siste nedbørsrike årene har vannstanden holdt seg unormalt høy gjennom store deler av sommeren. Dette er til stor fortvilelse særlig for eiendommene nordøst i vatnet, der landarealet er flatt og vatnet går langt innover i opparbeidede hager og dyrket mark. Høg vannstand har endret strandsonene og påvirket vegetasjonen og potensielle verneverdier langs vatnet. JG er bekymret for at denne «unormale» vannstanden skal legges til grunn ved fastsettelse av en eventuell vernegrense. Det er derfor av stor betydning at

manøvreringsreglementet overholdes slik at forvaltningen av dammen ikke medfører flom og høyere vannstand enn nødvendig. JG ber Statsforvalteren samarbeide med NVE å sørge for at reguleringsvilkårene revideres og innfører et kontrollsystem som sikrer at manøvreringsreglementet overholdes.

Landbruks hensyn

Store deler av områdene rundt Jarenvatnet er aktive landbruksområder og områdene vest for Jarenvatnet har status som Nasjonalt verdifullt kulturlandskap og Utvalgt kulturlandskap. Det er viktig at forholdene ligger til rette for aktiv drift i framtida. En eventuell utvidelse av naturreservatet må ikke være til hinder for det. Det betyr konkret at det må være tillatt å vedlikeholde hydrotekniske anlegg, renske grøfter og bekkeutløp helt ut i vannet, slik at ikke vannstanden heves på lavtliggende dyrket mark. For å få til dette må det være adgang til å nytte gravemaskiner og traktorer. Videre må beiting med tilhørende vedlikehold og oppsetting av gjerder være tillatt. Vedlikehold og modernisering av eksisterende vatningsanlegg må tillates. Det må også være mulighet for å etablere nye vanningsanlegg og pumpehus ved eventuelle framtidige behov.

Valg av verneform

I utsendte oppstartsbrev sies det at aktuell verneform er naturreservat (§37 i naturmangfoldlova). Naturreservat innebærer et strengt vern med forbud mot fysiske inngrep og motorferdsel. Vi ber om at det gjøres en grundig vurdering av om dette er rett verneform. Finnes det alternativer som er mindre inngripende for berørte grunneiere samtidig som naturverdiene ivaretas? Jarenvatnet med omkringliggende kantsoner er, som tidligere påpekt, sterkt påvirket av menneskelig aktivitet. Vi stiller derfor spørsmålstegn om hvorfor lovens strengeste verneform er nødvendig. For å skape forståelse for arbeidet er det viktig at hensikten med vernet står i forhold til valgt verneform.

Rettsikkerhet og juridisk bistand

Vern av natur i områder som er i aktivt bruk berører mange juridiske forhold. En kan ikke forvente at den enkelte grunneier har nødvendig oversikt over alle juridiske forhold i en slik sak. JG er opptatt av at våre medlemmers rettsikkerhet ivaretas. Vi ber derfor Statsforvalteren i Innlandet om å sikre og bekoste våre medlemmer nødvendig juridisk bistand i kommende prosesser.

Erstatning

JG tar det som en selvfølge at grunneiere som mister råderett over egen eiendom, eller verdien av eiendommen forringes som følge av et vern, tilkjennes erstatning.

Med vennlig hilsen

Jarenvatnet grunneierlag

Hans Thaulow

Leder

Kopi: Gran kommune

Innspill til verneprosess for utvidelse av Jarenvatnet NR – nordre del.

Generelt

Undertegnede er eier av Nordre Haug, gnr 282, bnr 1 i Gran kommune.

Jeg er i utgangspunktet positiv til en form for vern av Jarenvatnet og strandsonen rundt ut i fra bl.a. følgende forhold:

- området sine ulike verdifulle naturtyper og arts mangfold
- et vern vil kunne bremse uønsket utvikling i strandsonen og nærliggende områder.

I et område der infrastruktur og utbygging legger beslag på stadig mer dyrket mark, er det særlig viktig å bevare et aktivt jordbruk. Det verdifulle kulturlandskapet i området opprettholdes og ivaretas ved aktivt bruk. Matsikkerhet, selvforsyning og beredskap styrkes ved dagens jordbruk. Vi håper at et vern av vann og strandsone kan bidra til å hindre uønsket utvikling med omregulering fra jordbruk/kulturlandskap til etablering av ny bebyggelse med arealkrevende infrastruktur. Jarenvatnet har gjennom tidene vært og bør fortsette å forbli et viktig rekreasjonsområde, både for lokalbefolkning og tilreisende. Det har vist seg at dette ikke er avhengig av ytterligere tilrettelegging. Dagens adkomster til vannet har vist seg å være mer enn tilstrekkelig, både for aktiviteter vinter og sommer. På denne måten kan dyre og fugleliv få sine skjermede soner/områder uten menneskelig aktivitet. Vi mener vår eiendom allerede gir et viktig bidrag til dette.

Noen konkrete problemstillinger som gjelder min eiendom

Løvskog og kratt. Bading, fiske, rekreasjon

Det er varierende vegetasjon i området mellom dyrket mark og strandkanten, over min eiendom. I sør er det vesentlig krattskog, deretter er det et lengre åpent parti med siv på begge sider av bekkeutløpet, mens det i nord er blanding av kratt og hogstmoden løvskog. Det er noe uklart for meg ut i fra rapport 2024-4 fra Miljøfaglig Utredning AS, kap 3.2 hvilke områder som er av høy kvalitet på min eiendom. I teksten er «langs stranda nedenfor Risenfall» nevnt, mens det i tabell 1 er gitt områdenavn Nordre Haug vest for det samme arealstørrelse. Kartet, fig 10, har heller ingen tegnforklaring mht fargekoder, slik at jeg er svært usikker på hvor de ulike kvalitetene av naturtyper er lokalisert.

Fri sikt mot Jarenvatnet og å kunne se vannspeilet, er en stor verdi for eiendommen, som må kunne opprettholdes.

Løvskogen langs stranda i det beltet som ikke er dyrket, har vært område for uttak av ved gjennom tidene, både til eget bruk og for salg. Dette har bidratt til at det er et stort parti med fri sikt mot Jarenvatnet Fordi det er tatt ut ved gjennom tidene, består skogen av større trær med god avstand.

Muligheten til å fiske og bade, samt å ha en tilrettelagt båt plass fra egen strandlinje, er for oss viktig å beholde. Pr i dag har vi fiske- og bade plass i en rydning mot vannet i krattskogen i sør og båt plass ved bekkens utløp. Det er tråkket sti til bade plassen.

Ut over de punktene som er tatt opp over, ønsker vi å ha muligheten til å bekjempe svartelistede arter uten å bryte vernebestemmelsene. Et konkret eksempel er mulighet til å fjerne rotstruktur fra arter som sibir kornell i områder der sprøyting ikke er tillatt. Dette betyr at det må kunne brukes motorisert redskap for mekanisk fjerning i slike tilfelle.

Forslag til løsning:

Den frie sikten i midtpartiet mot vannet må opprettholdes. I tillegg må det etableres regler som tillater et visst uttak av løvskog i hogstmoden alder. Vi ønsker å tilpasse slik aktivitet på en måte som er bærekraftig for gårdsdrift og naturmangfold. Dette kan eksempelvis være hogst utenfor hekkesesong (vinterstid), skånsomt uttak av enkelttrær, la vindfall råtne naturlig med mer.

Bekkeløp

Ved senkingen av Jarenvatnet på 50-tallet ble et bekkeløp fra relativt bratt terreng på østsiden av Jarenvatnet, videreført over det «nye» området som ble dyrkbart. Dette «nye» området, mellom Gjøvikbanen og Jarenvatnet, er svært flatt. Bekkevann som i flomtider har stor hastighet ned mot dette området, hvor den renner saktere, legger igjen store mengder slam og grus årlig. Det er derfor nødvendig å renske bekken for slikt overskuddsmateriale med noen års mellomrom. Selv år uten betydelig flom, gir store avsetninger i denne delen av bekken. Det må fortsatt være mulig å fjerne overskuddsmasse i bekken helt ut i strandkanten etter vernevedtak. Dersom dette ikke blir tillatt, vil store arealer på sikt bli umulig å dyrke pga at bekken tar «ville veger». Under flommen Hans, høsten 2023, ble dette svært tydelig. Det pågår et stort prosjekt for å rydde opp i skader i hele bekkeløpet fra denne hendelsen. For å anskueliggjøre dimensjoner av arbeide etter flom i bekken, kan det vises til to tilbud om opprensning til samme kapasitet på bekken som forut for flommen. Det ene tilbudet var på ca 1 mill kr og det andre på ca 1,4 mill kr. I dette er ikke bekkegjennomføring under jernbanetraseen tatt med, kun resten av bekkeløpet over min eiendom. Det prosjektet som gjennomføres nå, er gjenoppbygging og flomsikring for en 200-års flom med noe påslag. Selv om bekken blir mer flomsikker, vil det uansett legges seg masser i hele bekkeløpet fra Gjøvikbanen og ut i Jarenvatnet.

Forslag til løsning:

Grensen for vernesonen legges et stykke utenfor bekkens utløp i Jarenvatnet, tilsvarende slik det er løst ved Jaren badestrand. Dette kan kombineres med opprettholdelse av dagens rett til uttak av vanningsvann.

Opprettholdelse av jordbruk i tilgrensende områder

Jeg forutsetter at vernevedtaket ikke legger begrensninger på driften av den dyrkbare jorda som grenser mot verneområdet. Med begrensninger mener jeg f.eks. type vekster, type redskap, bruk av gjødsel e.l. og at de generelle regler som til enhver tid er gjeldene også gjelder for disse arealene.

Tre forhold er aktuelle å peke særskilt på for min eiendom:

Skiftende klima øker behovet for drenering av dyrket mark. I den grad det er nødvendig å reparere eller komplettere **drenering**, må dette være mulig.

Et vern må ikke fjerne eiendommens rett til å ta ut **nødvendig vanningsvann** fra Jarenvatnet.

Dagens **beiterett** må beholdes, helt ned til vannkanten. Det må tilsvarende være mulig å etablere og vedlikeholde nødvendig **inngjerding**.

Regulering av Jarenvatnet

Etter vedtak om regulering av Jarenvatnet til jordbruksvanning (Tingelstadhøgda vatningslag), har vannstanden i Jarenvatnet vært unaturlig høy, særlig på forsommeren. I de svært våte somrene som har forekommet i den senere tid, har vannstanden tilsvarende holdt seg unormalt høy store deler av sommeren. Pga lavtliggende flate områder på øst og nordsiden av Jarenvatnet, har strandsonen i disse områdene endret seg i de seinere åra.

Her er det to problemstillinger:

1. Reguleringsbestemmelsene for port ved utløp av Jarenvatnet må overholdes. Dette har ikke vært tilfelle de seinere åra. Ut i fra å ivareta vernehensynet, spesielt for hekkende fugler og sårbare naturtyper, bør overholdelse av reguleringsbestemmelsene innskjerpes.

Over tid har ikke vatningslaget klart å overholde reglene, til tross for gjentatte henvendelser fra både Jarenvatnet grunneierlag og enkeltpersoner. Det er en utfordring at vatningslaget holder igjen for mye vann over for lang tid.

Dagens praktiske innretning for å demme opp og slippe ut vann, er foreldet og fungerer svært dårlig. Som en del av verneprosessen må den tekniske løsningen for reguleringen utbedres og fornyes. Denne utbedringen og fremtidig vedlikehold må være mulig å gjennomføre, selv etter vernevedtak. Ansvar for overholdelse av reguleringsbestemmelsene bør flyttes til andre enn vatningslaget, f.eks. Jarenvatnet grunneierlag.

2. Den høye vannstanden, gjør at strandsonen i enkelte områder strekker seg lenger inn over dyrka mark og gjør denne delvis udyrkbare, enn det som var tidligere. Det er vesentlig at verneområdet ikke tar med seg arealer som på en «kunstig måte» er blitt våtmark på grunn av dårlig skjøtsel av reguleringsbestemmelsene av vanningslaget de siste åra.

Et eksempel på konsekvens av for høy vannstand over lenger periode hver vår, er at en stripe sør for bekken ikke har vært mulig å dyrke. Resultatet er at der det tidligere var dyrket mark ned til siv med hekkeplasser, er det nå tett krattskog av or som dominerer mot vannet. Denne tilgroingen har ikke vært mulig å fjerne fordi vatningslaget de seinere årene har holdt tilbake for mye vann. Ved riktig regulering av vannstand, oppstår ikke dette problemet.

Dersom det i framtida blir flom eller for høy vannstand over gjentatte år, slik at deler av dyrkamark blir liggende brakk, må det innenfor vernebestemmelse fortsatt være lov å fjerne gjengroing for å opprettholde jordbruket.

Vi forutsetter at vi får dekket individuell juridisk bistand i den videre prosessen.

Vi imøteser svar på forslagene og på den uklarhet som er beskrevet vedrørende detaljert kartlegging av naturtyper og punktfesting av vernegrensa.

Avslutningsvis ønsker vi å gi uttrykk for en positiv holdning til vern av Jarenvatnet med strandsoner og håper at dette kan bidra til å ivareta verdier og ressurser for fremtidige generasjoner.

Jaren 30.11.2024

Med vennlig hilsen

Ellen Stokstad
(eier)

Kristine Stokstad Haug
(odelsinnehaver)

Vedlagt er et generelt innspill på vegne av grunneiere langs Jarenvatnet nordreøstre del, herunder med uttrykt støtte og bekymring fra berørte grunneiere Cecilie og Marius Teslow, Lars Arild Hagen, Jaren vel - badestrand, Andreas Sørums, Lise-Marit og Morten Teslow, Erlend Karlsen, Marit Løken og Ragnhild Esbjung.

Med vennlig hilsen
Cecilie Wergeland Teslow

Innspill til Statsforvalteren: Verneforslag for Jarenvatnet – Ivaretagelse av brukseieres rettigheter og alternative verneformer

Introduksjon

Vi viser til forslaget om å opprette et naturreservat ved Jarenvatnet nordre del. Selv om vi støtter behovet for å verne kalksjøen og dens unike økosystemer, anser vi det foreslåtte naturreservatet som uforholdsmessig inngripende. Forslaget overser i stor grad de betydelige sosiale, økonomiske og kulturelle verdiene som området representerer for lokalbefolkningen, grunneiere og brukere. Vi foreslår en differensiert verneform som balanserer hensynet til naturvern med lokale interesser og rettigheter.

Forslaget må være i tråd med prinsippet om bærekraftig bruk, som er forankret i naturmangfoldloven § 8–10. Dette prinsippet forutsetter at:

- Tiltak **skal ikke være strengere enn nødvendig** for å oppnå verneformålet.
- **Alternative løsninger** som innebærer mindre inngripende vernetiltak (f.eks. landskapsvernområde eller biotopvern) **skal vurderes før strengere verneformer** vedtas.

Verneforslaget må balansere de økologiske hensynene med de økonomiske, sosiale og kulturelle verdiene som knytter seg til Jarenvatnet, slik det kreves i naturmangfoldloven § 14 om samlet belastning og § 15 om miljøforsvarlig bruk.

Lokale forhold og bruksrettigheter

Opprettelse av et naturreservat ved Jarenvatnet nordre del vil pålegge omfattende restriksjoner på bruken av området, noe som kan få vidtrekkende konsekvenser for lokalbefolkningen. Vi mener at følgende aspekter må vektlegges i vurderingen:

1. **Rekreasjonsbruk og badeplasser**
Jarenvatnet er et populært rekreasjonsområde med stor sosial verdi. Badeplasser og strandsoner brukes aktivt av både lokale og besøkende. Innføring av restriksjoner vil kunne redusere den tilgjengelige rekreasjonsmuligheten og begrense tilgangen til vannet for nærliggende eiendommer.
2. **Landbruk og kulturlandskap**
Området langs Jarenvatnet inneholder dyrket mark og beiteområder som er avgjørende for opprettholdelse av det tradisjonelle kulturlandskapet. Naturreservatet kan innskrenke nødvendige aktiviteter som beite og jordbruk, noe som vil ramme både næringsdrift og landskapets historiske preg.
3. **Bruksrettigheter knyttet til eiendom**
Grunneiere har rettigheter til vedlikehold av hager, båtliv, jakt og fiske. Herunder gressklipping og nødvendig hogst for å ivareta utsikt ved åpne områder langs strandsonen, og unngå gjengroing. Flere av disse aktivitetene er tinglyste og utgjør en integrert del av områdets bruk. Naturreservatets strenge reguleringer kan føre til uforholdsmessige inngrep i eiendomsrettigheter.

4. Båtliv og friluftsliv

Bruk av ikke-motoriserte båter er en viktig del av lokalsamfunnets bruk av vannet. Jakt- og fiske, herunder også krepsfiske er også rettigheter med stor lokal verdi som må opprettholdes. Forbud eller restriksjoner på dette kan føre til tap av en tradisjonell aktivitet som har liten negativ innvirkning på naturen.

5. Vannstand og flomhåndtering

Mangelfull regulering av dammen ved Viggas utløp har skapt store ulemper som forringer både naturverdiene og eiendomsforholdene. Høy vannstand ødelegger fuglereder, forstyrrer kalksjøens økosystem og forårsaker betydelig eiendomsskade. Dette er en større trussel mot kalksjøens økologiske verdi enn den skånsomme bruken som i dag finner sted. Vernetiltaket må tillate vedlikeholde og utbedring av flomskader, og hindre gjengroing som kan være til risiko for vannets flyt-evne tilbake til Jarenvatnet.

Alternative verneformer

Det finnes mindre inngripende alternativer til naturreservat som kan gi en mer balansert løsning:

1. Landskapsvernområde

Denne formen for vern tillater tradisjonell bruk som skånsomt jordbruk, beiting og rekreasjon, samtidig som natur- og kulturverdiene ivaretas. Landskapsvern er derfor godt egnet for Jarenvatnet, spesielt i områder hvor de økologiske verdiene allerede er relativt stabile.

2. Biotopvern

Biotopvern sikrer beskyttelse av spesifikke leveområder for truede arter. Dette alternativet kan målrettes mot soner med særlig høy økologisk verdi, som de områdene hvor truede arter er dokumentert, uten å påføre unødvendige restriksjoner på andre deler av området.

Rødlistede arter og reguleringsbehov

Selv om Jarenvatnet huser enkelte rødlistede arter, viser tilgjengelig dokumentasjon at områdets verdi som habitat for truede arter er moderat:

- **Kransalger** har vist stabil utvikling de siste 10 årene, og funnene indikerer at mindre restriktive verneformer kan være tilstrekkelige. Feilkilder i rapporteringen om kransalger fra kartleggingen i nordre- versus søndre del tilsier behov for ytterligere presis kartlegging før beslutninger om vernetype tas.

I rapporten (pkt. 3.2, s. 16–17) beskrives den nordøstre delen av Jarenvatnet som flomskogmark med svært redusert til dårlig tilstand, lavt mangfold og kvalitet. Samtidig har dette området høy lokal bruksverdi knyttet til fritid, jord- og beitebruk og eiendomsrettigheter. Gitt områdets tilstand og lokale betydning, vil en mildere verneform enn naturreservat, eller unntak fra verneområdet, være mer hensiktsmessig for å balansere vern med lokale interesser. En vernesone kan eksempelvis plasseres utenom disse eiendomsgrensene ved å for eksempel plasseres i innsjøen med 20-30meter avstand fra kantsonen.

- **Fuglearter** som er sårbare, som sothøne, rørsanger og fiskemåke har kun sporadisk blitt observert i området de siste 10–20 årene. Søndre del som allerede er etablert som et naturreservat har høyere verdi for fugleliv enn nordre del, da dette er et mer dokumentert hekkeområdet. Utredningsområdet (nordre del) er attraktivt som hvile- og matletningsområder, men mindre aktuelt som rasteområder for vadefugl. For spurvefugler vil kantsoner med rik vegetasjon være attraktive raste- og matletningsområder. Dette antyder at biotopvern, fremfor naturreservat, vil være en mer hensiktsmessig tilnærming for å beskytte hekkelokaliteter og trekksoner i nordre del av Jarenvatnet.

Konklusjon og anbefalinger

Et naturreservat med sine strenge reguleringer er ikke hensiktsmessig for Jarenvatnet nordre del, gitt områdets bruksmønster og behovene for fleksibilitet i forvaltningen. Vi anbefaler følgende tiltak:

1. **Opprettelse av landskapsvernområde** for å sikre et helhetlig vern av kalksjøen og dens omgivelser, samtidig som tradisjonelle bruksaktiviteter kan opprettholdes.
2. **Etablering av biotopvern** i spesifikke soner for å beskytte truede arter og deres leveområder.
3. **Fjerning av demning eller forbedring av vannreguleringen** ved Viggas utløp for å redusere flomskader og sikre stabile forhold for kalksjøens økosystemer. Forvaltningsansvaret må overflyttes fra nåværende tiltakshaver grunnet langvarig forsømmelse og kritikkverdig fravær av evne og vilje til forsvarlig forvaltning og etterlevelse av reguleringsplan. Ansvaret bør overføres til Jaren Grunneierlag eller Gran kommune, eventuelt andre lokale instanser med nærhet til Jarenvatnet.
4. **Klare retningslinjer for lokale rettigheter**, inkludert fortsatt tilgang til jakt, fiske, båtliv, vedlikehold av eiendommer, brygger og annen struktur, samt tradisjonelt beite- og jordbruk.

Disse tiltakene vil ivareta både naturverdier og brukseieres rettigheter, og representerer en mer balansert tilnærming til forvaltningen av Jarenvatnet.

I tillegg til dette generelle innspillet må Statsforvalteren også hensynta den enkeltes grunneiers innspill og behov for tilrettelegging dersom det besluttes at et vernetiltak skal etableres. Dette innspillet påpeker generelle forhold belyst av flere brukseiere i nordre del, og det kan fremkomme andre konkrete behov hos den enkelte grunneier som går utover dette vedlegget. Det viktigste er å sikre at det gjøres gode, proporsjonale og kvalitative vurderinger i dette verneforslaget.

Hei

Vedlagt foreligger vårt innspill på vegne av Gårdsnummer 151-15, Andskytten 38 og 42, Jaren.

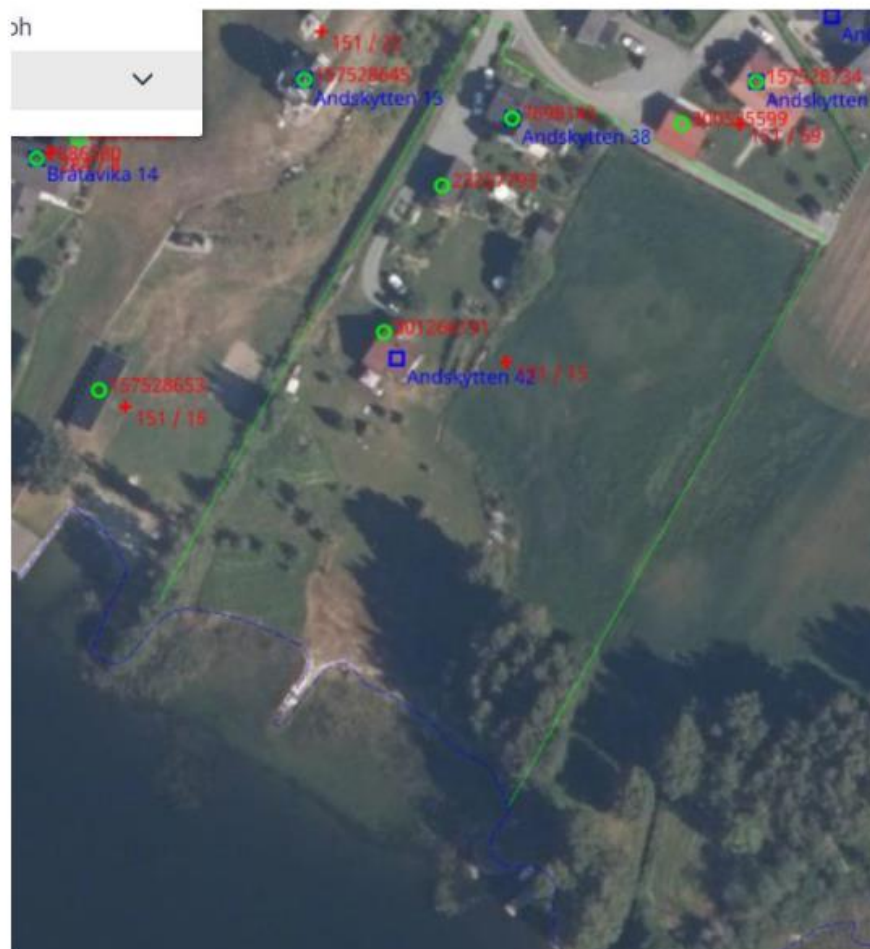
Ser frem til å følge saken videre, og håper vi kan finne gode løsningen for alle involverte parter.

Mvh

Cecilie W. Teslow

Innspill til Statsforvalteren: Ivaretagelse av gårdsnummer 151/15, adresse Andskytten 38 og 42, Jaren i forbindelse med foreslått vern av Nordre del Jarenvatnet

Vi ønsker å komme med innspill angående forslaget om vern av Jarenvatnet nordre del, med særlig fokus på hvordan dette vil påvirke gårdsnummer 151/15, Andskytten 38 og 42, som grenser til det foreslåtte verneområdet. Selv om vi støtter behovet for naturvern og bevaring av kalksjøens økologiske verdier, ønsker vi å påpeke nødvendigheten av å balansere dette med de rettighetene og behov som knytter seg til vår eiendom. Eiendommen forvaltes som et privat småbruk med to husstander på hver sin adresse; Andskytten 38 og Andskytten 42. Tilhørende jorde er dyrket mark, i tillegg til at vi har en liten potetåker og grønnsakshage, drivhus, høner og flere ulike husdyr. Hageområdet ned til strandsonen har tidligere vært brukt til beite av husdyr som ku og gris, og vi skal starte igjen med gris som vil beite ned til vannet til våren. Vår intensjon er å fremme en tilnærming som sikrer både vern og fortsatt bruk og vedlikehold av eiendommen på en ansvarlig og bærekraftig måte.

Figur 1: Tomtegrenser (grønn linje) og merking av strandsone (blå linje) iht. normal vannstand i Jarenvatnet.
Kilde: Kartverket.no

Viktigheten av ivaretagelse av brukseiers eiendom

Den aktuelle eiendommen har lang historie og viktig lokal betydning, både for eierens familie og som en del av kulturlandskapet rundt Jarevatnet. Eiendommens beliggenhet og eksisterende bruk knyttet til hage, strandlinje og småskala jordbruk er tilpasset omgivelsene og har ikke hatt negativ innvirkning på kalksjøens økosystem. Vernetiltaket må ta høyde for dette ved å:

- **Sikre tilgang til og vedlikehold av eiendommens strandlinje.** Badeplass og småskala båtliv har vært en naturlig del av eiendommens bruk i flere tiår. Dette bør kunne fortsette innenfor en mildere verneform.

Eiendommen har strandsone som har blitt brukt til bading hver sommer over flere generasjoner. Båttretten er og har vært aktivt brukt gjennom alle generasjonene hvor eiendommen har tilhørt vår familie. Eiendommen har i mange tiår hatt brygge ut i Jarevatnet. Denne har over en lengre tid vært lagd av stein. Steinbryggen har i dag behov for vedlikehold etter skader påført av (unødvendig lengre) perioder med overvann forårsaket av manglende forvaltning av dammen i utløpssonen Vigga. Steinbryggen brukes aktivt som hvileområde for fuglearter som gjess, ender, svaner og sniper, og er således positivt for fuglelivet rundt Jarevatnet.

Fredningen må sørge for at vi kan gjennomføre nødvendige tiltak for vedlikehold, utbedring og utvikling av egen strandsone med brygge, badeplass og båtplass. Manglende regulering av dammen har medført unormal høy vannstand som har skapt store ødeleggelser på eiendommen de siste årene. Det er derfor viktig at fredningstiltaket ivaretar vedlikehold og utbedring av eksisterende brygger og hageområdet som har vært spesielt utsatt for skade forårsaket av høy vannstand.

- **Tillate nødvendig hage- og landskapsvedlikehold.** Det å rydde vegetasjon, ivareta utsikt og opprettholde bruken av hageområdene nær strandsonen er avgjørende for eiendommens verdi og funksjon. Restriksjoner på dette vil skape betydelige praktiske og økonomiske utfordringer for eieren. Det må være tillat med nødvendig vedhogst for å opprettholde et åpent landskap og hindre gjengroing som kan føre til estetiske og økologiske problemer på eiendommen.

Vi har et aktivt småbruksliv med forvaltning av ulike husdyr som må ha fritt leie og beite på hage-/gressområder ned til strandsonen. Hund og høns må få gå fritt, og vi må kunne opprettholde dyrkning på jorden og i hageområdet der vi dyrker mye frukt og grønnsaker. Vi er opptatt av å produsere økologisk mat, og ha bærekraftige tiltak på småbruket vårt.

Gressklipping må være tillat langs strandsonen for å vedlikeholde hagen, opprettholde et åpent landskap og hindre gjengroing. Gjengroing og høy vannstand reduserer utsikt fra eiendommen og kan ha en negativ påvirkning på naturvern, samt reduserer både estetiske og økologiske verdier på eiendommen.

- **Opprettholde grunneiers rettigheter.** Spesifikke rettigheter, inkludert jakt-, fiske- og båttrettigheter, må respekteres og sikres uendret under et eventuelt vern. Dette er rettigheter som har svært høy verdi for oss som brukseiere. Krepsefiske i tilknytning til eiendommen er også en viktig aktivitet som bør hensyntas.

Behovet for skreddersydd vernetiltak

Vi foreslår at statsforvalteren vurderer en mildere verneform som landskapsvernområde eller biotopvern i området som grenser til eiendommen. Disse alternativene gir nødvendig vern samtidig som de gir større fleksibilitet for lokal bruk. Vi har behov for at vernesonen ikke går inn på eiendommen, og fastsettes i utkanten av strandsonen som skal defineres etter alminnelig (normal) vannstand på høydemeter 199,70. Dette er tydelig beskrevet i vedtaket om vannregulering av Jarenavatnet 1986. Strandlinjen er vist i Figur 1 med blå stripe. Her ser man også bilde av eiendommens steinbrygge.

Argumenter for mildere verneform:

- **Områdets økologiske verdi:** Kartlegging (jf. rapporten pkt. 3.2) indikerer at tilstanden i den nordøstre delen av Jarenavatnet, som grenser til eiendommen, er vurdert som redusert til dårlig med lavt biologisk mangfold. Dette svekker begrunnelsen for det strengeste vernet.
- **Høy lokal bruksverdi:** Eiendommens strandlinje og areal benyttes aktivt til fritid, småskala jordbruk og tradisjonelle aktiviteter som ikke skader naturen. Å legge området utenfor verneplanen eller under mildere restriksjoner vil ivareta både lokale verdier og naturhensyn.

Konkrete innspill for ivaretagelse

For å sikre en god balanse mellom vern og eiendomsrettigheter, anbefales følgende tiltak:

1. **Unntak for eiendommens umiddelbare nærområde.** Eiendommens strandlinje og tilgrensende områder bør unntas fra det foreslåtte vernet eller gis mindre restriktive regler for bruk.
  2. **Tillatelse til nødvendig vedlikehold.** Skånsom rydding av vegetasjon, vedlikehold av utsikt og tilpasning av hageområder må tillates som en del av lokal tilpasning. Vedlikehold av brygge og båt plass må opprettholdes på vår eiendom.
  3. **Opprettholdelse av bruk og rettigheter.** Eksisterende bruksrettigheter som jakt, fiske, båtliv, beite, dyrking av frukt og grønnsaker og rekreasjon må bestå uten innskrenkninger.
  4. **Dialog og samarbeid.** Statsforvalteren bør inngå en tett dialog med grunneiere for å sikre at alle innspill og bekymringer tas med i utformingen av vernetiltaket. Tiltakene må også være i tråd med prinsippet om bærekraftig bruk, som er forankret i naturmangfoldloven § 8–10. Dette prinsippet forutsetter at:
    1. Tiltak skal ikke være strengere enn nødvendig for å oppnå verneformålet.
    2. Alternative løsninger som innebærer mindre inngripende vernetiltak, skal vurderes før strengere verneformer vedtas.
-

Konklusjon

Vi anmoder Statsforvalteren om å legge til rette for en verneplan som respekterer vår eiendomsrett og sikrer en bærekraftig bruk av vår private eiendom. Mildere verneformer som landskapsvern eller biotopvern vil gi nødvendige rammer for naturbeskyttelse uten å pålegge unødvendige begrensninger for eiere av tilgrensende eiendommer. Et fleksibelt vern vil i større grad fremme lokalt engasjement for å beskytte naturen samtidig som tradisjonelle bruksformer ivaretas. Vi håper at alle våre behov blir hensyntatt i drøftingen av dette vernet.

Eventuelle konsekvenser som medfører ulemper for oss som grunneiere vil søkes erstatning for, og det bes om juridisk bistand i forbindelse med denne prosessen.

Det oppfordres i tillegg på det sterkeste at Statsforvalterne ser på mulige tiltak for å fjerne dammen ved utløpet mot Vigga da vi som beboere har observert hvor stor skade manglende forvaltning av denne har påført både dyreliv og eiendom langs Jarenvatnet. Dammen har blitt stengt igjen i maksimal høyde fra tidlig på våren, og stått med full stenging gjennom hele vår-, sommer og høst. Demningen har ikke blitt regulert når vannmengden har økt, noe som har ført til for høye mengder med vann i Jarenvatnet. Nåværende forvalter har unngått å åpne demningen til tross for at flere i nabolaget gjentatte ganger kontaktet han. Dammen er en stor trussel for truede og sårbare arter i- og langs Jarenvatnet, og bør derfor også få oppmerksomhet i forbindelse med dette vernet som har til hensikt å beskytte disse naturverdiene.

Vi ser frem til en konstruktiv dialog med Statsforvalteren for å finne den beste løsningen for både naturen og lokalsamfunnet.

Fra: Lars Jacob Røken [redacted]
Sendt: 29.11.2024 12:22:04
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Vedrørende vern av Jarenvatnet saksnr. 23/7116

Vedrørende vern av Jarenvatnet.

Som eier av eiendom 284/3 i Gran kommune, har jeg noen synspunkter til vern av Jarenvatnet. Jeg er bekymret for at det skal vokse opp en barriere av siv og kratt mot Jarenvatnet. Vi mister utsyn til vannet og tilgjengeligheten blir vanskeligere. Hvert år fram til nå, har det blitt foretatt opprensning av siv og kratt for å lette adkomst til båtstø vannveien. Dette må bli tatt hensyn til når endelige grenser blir bestemt.

Mvh
Lars Jacob Røken
[redacted]

Fra: Unni Land[unni.land@glitrenett.no]

Sendt: 29.11.2024 13:39:01

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Kopi: Lars Dehlimarken[lars.dehlimarken@glitrenett.no]; Øyvind

Sørhuus[Oyvind.Sorhuus@glitrenett.no]; nve@nve.no[nve@nve.no];

Tittel: Innspill til Bevaring av verdifull natur - Melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Jarenavatnet og Skirstadtjern-Glorudtjern - Gran kommune

Viser til Melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Jarenavatnet NR samt opprettelse av Skirstadtjern – Glorudtjern NR, med frist for innspill innen 1. desember 2024.

Glitre Nett har elektriske anlegg innenfor områdene Jarenavatnet og Skirstadtjernet - Glorudtjern i Gran kommune, se kartutsnitt nedenfor.

I verneplanens bestemmelser må det sikres rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende energi- og nettanlegg, også dersom man må krysse verneområdet for å komme til anlegget. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre disse oppgavene.

Der det er etablert luftledninger innenfor eller tett opp til verneområdet, må det også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen i tråd med gjeldende føringer knyttet til anleggs- og områdekonsesjon. Tilsvarende må gjelde der det er etablert kabelanlegg, her må det sikres mulighet for graving for reparasjon/utbedring av disse. Ryddebeltet på høyspent linja i begge områder er totalt 10 meter, dvs. 5 meter målt fra senter av stolpe/mast og ut til siden.

Det går en høyspent luftlinje langsetter et lite stykke i nordenden av Jarenavatnet, som går til en nettstasjon som ligger rett på innsiden av verneområdet. Det ligger også høyspentkabler i bakken rundt nordenden av vannet. Når det gjelder Skirstadtjern og Glorudtjern har vi høyspentlinjer som går på innsiden i verneområdet og rett i ytterkant. Her kreves det linjerydding langs linjen og nettstasjonen. I tillegg til ryddebelte, bør det legges til rette for at det skal være en adgang til å felle risikotrær langs linja også utenfor ryddebeltet. Der nettanleggene ligger i ytterkant av verneområder bør avgrensningen justeres slik at nettanleggene og ryddebeltet (med buffer) legges på utsiden av verneområdet.

Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene. Graving i forbindelse med reparasjon/utbedring av kabel må kunne gjennomføres uten varsling.

Kabel er kraftsensitiv informasjon, og derfor ikke inntegnet i kartutsnittet nedenfor. Skulle det være behov for flere opplysninger eller spørsmål til oss, kan dere ta kontakt med Lars Dehlimarken på epost: lars.dehlimarken@glitrenett.no, eller ta kontakt med undertegnede.

Kartutsnitt Jarenavatnet

Glitre Nett AS
www.glitrenett.no

Til

Statsforvalteren i Innlandet

01.12.2024

Fra

TorsteinHvamstad

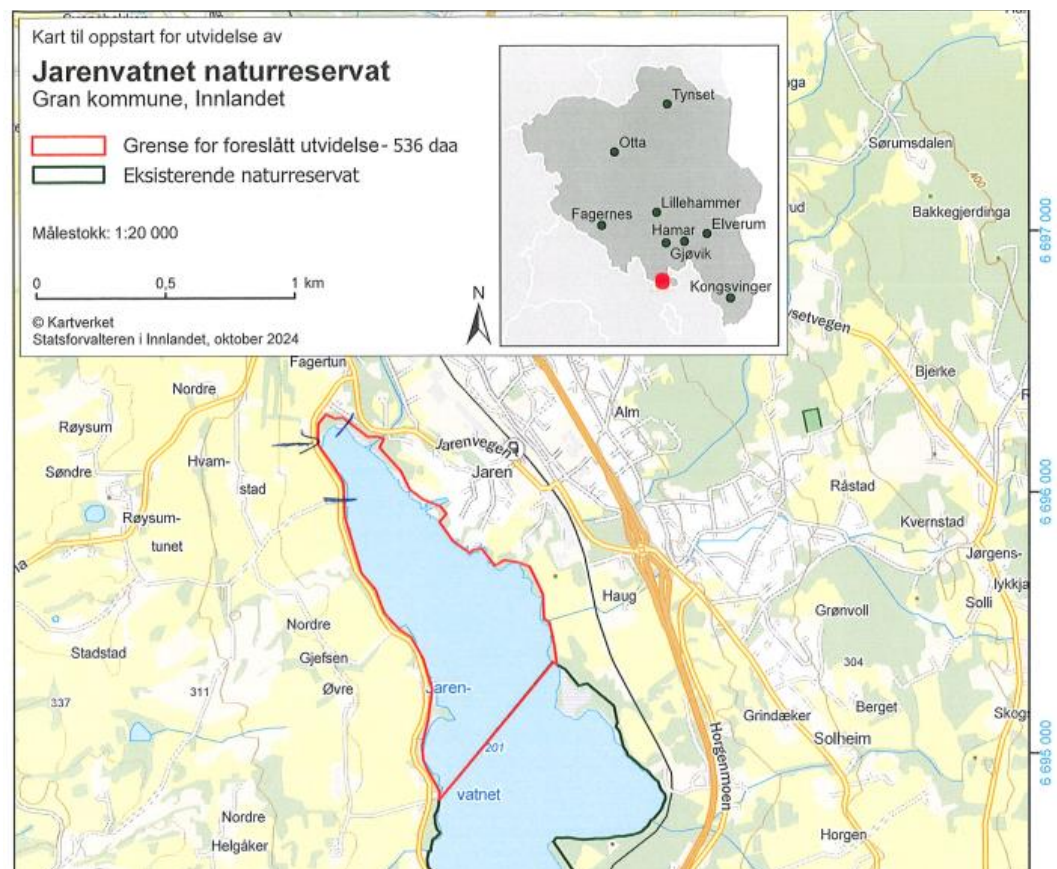
Som grunneier ved Jarenvannet må jeg kommentere verneprosessen for Jarenvannet,

Som tidligere rettigheter rundt Jarenvannet være seg retten til å ha beitedyr, hogst av ved og tømmer ca 75m3 i året, vedlikehold av stikkrenner, båthus, pumpehus for vanning, oppretholde badeplasser, ferdsel ned til vannet med båt for fiske og jakt dette er åpent for allmen ferdsel, dette er en rett som ikke skal trenge varsling til myndighetene. Når det gjelder slipplass for små båter er dette saksført i Kommunen ved etablering og at vannstanden holdes der den er regulert til (199,7 moh) som høyeste grense

Min eiendom ligger under Gnr 155 Bnr 7 og Gnr 155 Bnr 1 helt nord i jarenvannet som vist i vedlegg.

Hilsen

Torstein Hvamstad

Statsforvalteren i Innlandet

From: Lars Arild Hagen [mailto:lars.arild.hagen@statsforvalteren.no]
Sent: 27.11.2024 19:14:26
To: Olsen, Marie-Louise [marie-louise.olsen@statsforvalteren.no]
Cc: Cecilie Wergeland Teslow [mailto:cecilie.wergeland.teslow@statsforvalteren.no]
Subject: Innspill til verneforslag for Jarenavatnet.

Hei Marie-Louise.

Etter at jeg sendte første mail med innspill så har det vært møte i Jarenavatnet grunneierlag. Der kom det fram flere momenter.

Den mail jeg sendte var spesifikk for min eiendom, men er fortsatt relevant.

Jeg støtter vedlagt innspill som er undertegnet av Cecilie og Marius Wergeland Teslow,

Innspillet her tilsier at det flere tungtveiende grunner til at SFIN må ta dette til vurdering før endelig beslutning om vern tas.

Mvh
 Lars Arild Hagen
 Eier av Gnr.151 Bnr.9

Innspill til Statsforvalteren: Verneforslag for Jarenavatnet – Ivaretagelse av brukseieres rettigheter og alternative verneformer

Introduksjon

Vi viser til forslaget om å opprette et naturreservat ved Jarenavatnet nordre del. Selv om vi støtter behovet for å verne kalksjøen og dens unike økosystemer, anser vi det foreslåtte naturreservatet som uforholdsmessig inngripende. Forslaget overser i stor grad de betydelige sosiale, økonomiske og kulturelle verdiene som området representerer for lokalbefolkningen, grunneiere og brukere. Vi foreslår en differensiert verneform som balanserer hensynet til naturvern med lokale interesser og rettigheter.

Forslaget må være i tråd med prinsippet om bærekraftig bruk, som er forankret i naturmangfoldloven § 8–10. Dette prinsippet forutsetter at:

- Tiltak **skal ikke være strengere enn nødvendig** for å oppnå verneformålet.
- **Alternative løsninger** som innebærer mindre inngripende vernetiltak (f.eks. landskapsvernområde eller biotopvern) **skal vurderes før strengere verneformer** vedtas.

Verneforslaget må balansere de økologiske hensynene med de økonomiske, sosiale og kulturelle verdiene som knytter seg til Jarenavatnet, slik det kreves i naturmangfoldloven § 14 om samlet belastning og § 15 om miljøforsvarlig bruk.

Lokale forhold og bruksrettigheter

Opprettelse av et naturreservat ved Jarenavatnet nordre del vil pålegge omfattende restriksjoner på bruken av området, noe som kan få vidtrekkende konsekvenser for lokalbefolkningen. Vi mener at følgende aspekter må vektlegges i vurderingen:

1. Rekreasjonsbruk og badeplasser

Jarenavatnet er et populært rekreasjonsområde med stor sosial verdi. Badeplasser og strandsoner brukes aktivt av både lokale og besøkende. Innføring av restriksjoner vil kunne redusere den tilgjengelige rekreasjonsmuligheten og begrense tilgangen til vannet for nærliggende eiendommer.

2. Landbruk og kulturlandskap

Området langs Jarenavatnet inneholder dyrket mark og beiteområder som er avgjørende for opprettholdelse av det tradisjonelle kulturlandskapet. Naturreservatet kan innskrenke nødvendige aktiviteter som beite og skånsomt jordbruk, noe som vil ramme både næringsdrift og landskapets historiske preg.

3. Bruksrettigheter knyttet til eiendom

Grunneiere har rettigheter til vedlikehold av hager, båtliv, jakt og fiske. Herunder gressklipping og nødvendig hogst for å ivareta utsikt ved åpne områder langs strandsonen, og unngå gjengroing. Flere av disse aktivitetene er tinglyste og utgjør en integrert del av områdets bruk. Naturreservatets strenge reguleringer kan føre til uforholdsmessige inngrep i eiendomsrettigheter.

4. Båtliv og friluftsliv

Bruk av ikke-motoriserte båter er en viktig del av lokalsamfunnets bruk av vannet. Jakt- og fiske, herunder også krepsfiske er også (*tinglyste*) rettigheter med stor lokal verdi som må opprettholdes. Forbud eller restriksjoner på dette kan føre til tap av en tradisjonell aktivitet som har liten negativ innvirkning på naturen.

5. Vannstand og flomhåndtering

Mangelfull regulering av dammen ved Viggas utløp har skapt langvarige flomskader som forringer både naturverdiene og eiendomsforholdene. Høy vannstand ødelegger fuglereder, forstyrrer kalksjøens økosystem og forårsaker betydelig eiendomsskade. Dette er en større trussel mot kalksjøens økologiske verdi enn den skånsomme bruken som i dag finner sted. Vernetiltaket må tillate vedlikeholde og utbedring av flomskader, og hindre gjengroing som kan være til risiko for vannets flyt-evne tilbake til Jarevatnet.

Alternative verneformer

Det finnes mindre inngripende alternativer til naturreservat som kan gi en mer balansert løsning:

1. Landskapsvernområde

Denne formen for vern tillater tradisjonell bruk som skånsomt jordbruk, beiting og rekreasjon, samtidig som natur- og kulturverdiene ivaretas. Landskapsvern er derfor godt egnet for Jarevatnet, spesielt i områder hvor de økologiske verdiene allerede er relativt stabile.

2. Biotopvern

Biotopvern sikrer beskyttelse av spesifikke leveområder for truede arter. Dette alternativet kan målrettes mot soner med særlig høy økologisk verdi, som de områdene hvor truede arter er dokumentert, uten å påføre unødvendige restriksjoner på andre deler av området.

Rødlistede arter og reguleringsbehov

Selv om Jarevatnet huser enkelte rødlistede arter, viser tilgjengelig dokumentasjon at områdets verdi som habitat for truede arter er moderat:

- **Kransalger** har vist stabil utvikling de siste 10 årene, og funnene indikerer at mindre restriktive verneformer kan være tilstrekkelige. Feilkilder i rapporteringen av deres utbredelse i nordre versus søndre del tilsier behov for ytterligere presis kartlegging før beslutninger om vernetype tas. I rapporten (pkt. 3.2, s. 16–17) beskrives den nordøstre delen av Jarevatnet som flomskogmark med svært redusert til dårlig tilstand, lavt mangfold og kvalitet. Samtidig har dette området høy lokal bruksverdi knyttet til fritid, jord- og beitebruk og eiendomsrettigheter. Gitt områdets tilstand og lokale betydning, vil en mildere verneform enn naturreservat, eller unntak fra verneområdet, være mer hensiktsmessig for å balansere vern med lokale interesser. En vernesone kan eksempelvis plasseres utenom disse eiendomsgrensene ved å for eksempel plasseres i innsjøen med 20-30meter avstand fra kantsonen.
  - **Fuglearter** som er sårbare, som sothøne, rørsanger og fiskemåke har kun sporadisk blitt observert i området de siste 10–20 årene. Søndre del har høyere verdi for fugleliv enn nordre del, da dette er et mer dokumentert hekkeområdet. Utnedningsområdet (nordre del)
-

er attraktivt som hvile- og matlefningsområder, men mindre aktuelt som rasteområder for vadefugl. For spurvefugler vil kantsoner med rik vegetasjon være attraktive raste- og matlefningsområder. Dette antyder at biotopvern, fremfor naturreservat, vil være en mer hensiktsmessig tilnærming for å beskytte hekkelokaliteter og trekksoner i nordre del av Jarenavatnet.

Konklusjon og anbefalinger

Et naturreservat med sine strenge reguleringer er ikke hensiktsmessig for Jarenavatnet nordre del, gitt områdets bruksmønster og behovene for fleksibilitet i forvaltningen. Vi anbefaler følgende tiltak:

1. **Opprettelse av landskapsvernområde** for å sikre et helhetlig vern av kalksjøen og dens omgivelser, samtidig som tradisjonelle bruksaktiviteter kan opprettholdes.
2. **Etablering av biotopvern** i spesifikke soner for å beskytte truede arter og deres leveområder.
3. **Fjerning av demning eller forbedring av vannreguleringen** ved Viggas utløp for å redusere flomskader og sikre stabile forhold for kalksjøens økosystemer. Forvaltningsansvaret må overflyttes fra nåværende tiltakshaver grunnet langvarig forsømmelse og kritikkverdig fravær av evne og vilje til forsvarlig forvaltning og etterlevelse av reguleringsplan. Ansvarer bør overføres til Jaren Grunneierlag eller Gran kommune, eventuelt andre lokale instanser med nærhet til Jarenavatnet.
4. **Klare retningslinjer for lokale rettigheter**, inkludert fortsatt tilgang til jakt, fiske, båtliv, vedlikehold av eiendommer, brygger og annen struktur, samt tradisjonelt beite- og jordbruk.

Disse tiltakene vil ivareta både naturverdier og brukseieres rettigheter, og representerer en mer balansert tilnærming til forvaltningen av Jarenavatnet.

Dette er et generelt innspill på vegne av grunneiere langs Jarenavatnet nordre del med følgende signaturer:

NAVN	GRUNNEIERS ADRESSE
Marius Wergeland Teslow	
Cecilie Wergeland Teslow	

Statsforvalteren i Innlandet

From: Ragnhild Røken Esbjug [REDACTED]
Sent: 01.12.2024 16:40:33
To: Olsen, Marie-Louise[marie-louise.olsen@statsforvalteren.no]
Subject: Angående fredning av Jarenvatnet.
Innspill til Statsforvalteren angående fredningsprosess for Jarenvatnet.

Vi som bor på østsiden av nordre del av Jarenvatnet har et svært nært forhold til vatnet. Vi bor i et gammelt boligområde, flere generasjoner har hatt glede av å benytte vatnet til båtstø, bading, fisking og ikke minst har vi nytt godt av en nydelig utsikt over vatnet.

Nå er vi svært urolige over at dette vil endres!

Det er forferdelig å tenke på at vi skal bo ved Jarevatnet uten å kunne se det!

Min tomt 284/20 er skilt ut fra tomt 284/3.

Jeg har tinglyst båtrett og bruksrett.

For at vi skal kunne bruke båtretten må det ryddes siv så vi kommer ut på vatnet.

Ja, det er et rikt fugleliv rundt vatnet. Alle er glade for det og tar hensyn.

De som ikke tar hensyn til det, og at eiendommene våre forringes på grunn av stadig alt for høy vannstand, er konsesjonshaverne til dammen i Vigga. Dammen blir ikke driftet etter vilkårene. Noe med gjøres!

Jeg støtter fullt ut innspillet fra Jarenvatnet Grunneierlag.

Jeg støtter også fullt ut innspillet fra Cecilie Wergeland Teslow.

Mvh Ragnild Røken Esbjug

[REDACTED]

Gårdsnr 284 bruksnr 3

Jaren, 30/11-2024

Statsforvalteren i Innlandet

NVE
Norges vassdrags-
og energidirektorat

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 03.12.2024
Vår ref.: 202418501-2 Oppgis ved henvendelse
Deres ref.: 2023/7116

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

NVEs svar til varsel om oppstart - Bevaring av verdifull natur - Verneprosess for utvidelse av Jarenvatnet naturreservat (NR) samt opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern naturreservat - Gran kommune

Vi viser til melding om oppstart av [Skirstadtjernet-Glorudtjernet](#) og [Jarenvatnet\(utv.\)](#)

NVE har sett gjennom meldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

Nettanlegg

Glitre Energi Nett AS eier nettlinjene som krysser Jarenvatnet(utv.) og Skirstadtjernet-Glorudtjernet. Forskriftene for begge området trenger komplett sett med standard bestemmelser for energi- og kraftanlegg (se under). NVE ber statsforvalteren om å inkludere alle bestemmelsene inn i verneforskriften:

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene:

- Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall, på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet
- Oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene:

- Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser:

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Statsforvalteren i Innlandet

- Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.

NVE ber områdekonsesjonærer Glitre Nett AS om å uttale seg om eksisterende og planlagte anlegg i dette området.

Magasin

Jarenavatnet er et reguleringsmagasin som har en HRV på 199,85 meter og blir brukt til jordvanning. Siden halvparten av Jarenavatnet er allerede vernet områder så vil den foreslåtte utvidelsen ikke skape noe ytterlige konflikter med reguleringen etter NVEs mening.

Målestasjonen

Det ligger en målestasjon 12.559.0 Jarenavatnet i den foreslåtte utvidelsen av verneområdet. Målestasjonen er ikke aktivt lengre.

Dam

Det ligger en dam (dam nummer: 32) i den foreslåtte utvidelsen til Jarnevatnet naturreservatet. Damanlegget trenger tilsyn, vedlikehold og rehabilitering. Dette vil medføre anleggsarbeid ved dammen og motorisert transport i verneområdet. Ved rehabilitering vil det oppstå behov for plass for rigging og lagring av massene. Det kan være behov for rydding av vegetasjonen. **NVE ber statsforvalter om å opprette en tett dialog med dameieren for å vurdere og ivareta behovet for damanlegg.**

Flomsikringsanlegg

Viggo elven var senket ved utløp av Jarenavatnet og rettet opp i flere omganger tidligere for å senke vannstanden til Jarenavatnet. Området rundt Jarenavatnet er flomutsatt. **NVE ber statsforvalteren om å opprette tett dialog med Gran kommune for å vurdere behovet til bygging, vedlikehold og tilsyn av eksisterende og planlagte flomsikringsanlegg.**

Med hilsen

Sindre Johannes Dragvik
Avdelingsingeniør

Godkjent av Maria Sidelnikova
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:
STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Kopimottakerliste:
Energidepartementet
GRAN KOMMUNE
GLITRE NETT AS

Statsforvalteren i Innlandet

Halvor Gjerdingen

Jaren 01.12.2024

Statsforvalteren i Innlandet

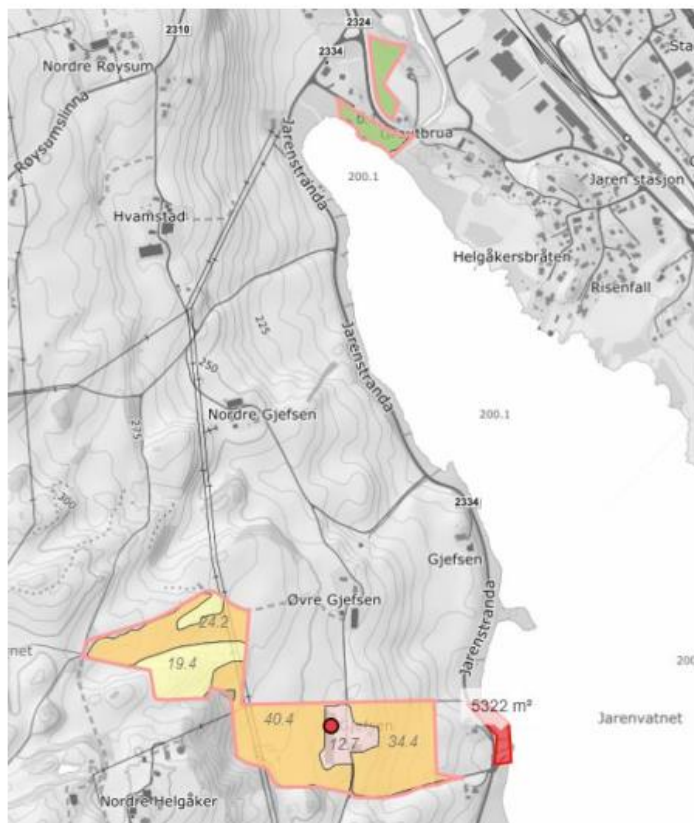
Ref: 2023/7116

Att. Marie-Louise Olsen

Innspill til melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Jarenvatnet naturreservat

Viser til brev datert 24.10.2024 med informasjon om oppstart av arbeid med utvidelse av eksisterende Jarenvatnet naturreservat samt opprettelse av Skirstadtjern-Glorudtjern i Gran kommune, der dere ber om innspill og merknader innen 01.12.2024.

Vi er eiere av 157/2 m.fl. i Gran kommune og har to strekninger langs Jarenvatnet som berøres av det nye verneforslaget. Se kart:

Utsnittet fra Gardskart viser teigen øst for tunet samt teigen i nordenden av Jarenvatnet rett vest for utløpet.

Vi deltok på infomøte 22.04.2024 og på medlemsmøte i grunneierlaget den 21.11.2024

Vår teig på vestsida av vatnet grenser inntil naturreservatet. På teigen er det en åpen plass som ble tilrettelagt som fiskeplass med handicapbrygge for ca 20 år siden. Gran kommune initierte og gjennomførte dette prosjektet etter avtale med oss grunneiere. Avtalen ble sagt opp for ca 5 år siden da vi opplevde at Gran kommune ikke fulgte opp sin del av avtalen. Plassen er fortsatt åpen for allmenheten og det er mulig å parkere et par biler der. Jarenavatnet grunneierlag har hatt sine utleiebåter liggende her de siste årene. På samme sted er det en gammel steintipp for åkerstein som fortsatt er i årlig bruk. Her tippes åkerstein hver vår og stein hentes opp igjen ved behov.

Vi ønsker at plassen skal være åpen også i framtida og vi forutsetter at steintippen, som er en del av den vanlige jordbruksdrifta i området kan brukes som tidligere.

Ellers er vi opptatt av at det skal være mulig å skjøtte kantsonen langs vatnet slik at vi beholder utsikten. Det tas ut ved i denne sonen med jevne mellomrom.

Skjøtselen av kantsonen er allerede regulert gjennom kommuneplanens arealdel og gjennom vannressurslovens regelverk om kantsoner. Pr. nå er det tillatt å skjøtte kantsonen så lenge den opprettholder sin økologiske funksjon. Vi kan ikke se at det er behov for ytterligere regler knyttet til dette.

Rett nord for fiskeplassen har vi et bekkeutløp. Det er av stor betydning at dette kan skjøttes og holdes åpent, for å sikre at ikke bakenforliggende dyrket mark flommes over, og grøftesystemet på dyrket mark fungerer. Det må være tillatt å komme til dette utløpet med maskiner slik at bekken renner helt ut i vatnet.

Teigen i nordenden av vatnet ble av tidligere generasjoner benyttet som beite. Vi har benyttet den som veaskog. Det er de samme regler for kantsoneskjøtsel, som nevnt over, som gjelder her. Vi kan ikke se at det er behov for ytterligere føringer eller begrensinger i denne skjøtselen.

Dersom fredning blir resultat av denne prosessen ønsker vi at fredninglinja skal gå i vannkanten -normalvannstand (199.70 moh) over våre eiendommer.

Forøvrig stiller vi oss bak grunneierlagets uttalelse med disse overskriftene:

- Bruks og eiendomsverdi
- Jarenavatnet som rekreasjonsområde
- Regulering av vannstanden i Jarenavatnet. Det er viktig at revidering av manøvreringsreglementet sees i sammenheng med verneprosessen. Reguleringsdammen ligger på vår eiendom.
- Landbrukshensyn
- Valg av verneform
- Rettssikkerhet og juridisk bistand
- Erstatning

Med vennlig hilsen

Halvor Gjerdingen og Kjersti Andresen